

Mỳjja apôx kêtri kukãm 'ã ujarēnh ne ja.

Bēnjadjwỳr Jeju Kritu ne Djuãomã, ò àpēnhbê Djuãomã mỳjjao amirīt. Me kute Jeju mar kêtja ne me me kute amim Jeju marjao bikēnh ar o ba. Nhyim kam Jeju kute ò me jao tỳx nhyim me akubyn tỳx ne kute kanga kêt kadjy Djuãomã mỳjjao amirīt. Te me kute meo bikēnhkam mã Jeju'ã ngràn kute kanga kêt mã kum o amirīt. Anhỳr djwỳnhràim kum o amirīt, abentã kum o amirĩto tē, mỳjja'ã akreo tē. Ò me jabit kute mỳjja mar nhyim me kàtàmbê bipdjurmã ne apỳnh mỳjja djàri'ã mỳjja jakre. Bir, nhyim mỳj ne Djuão omũ?

Metĩndjwỳnh kute me axwemã o pãnh ne tu kute mỳjja jaxwe kunĩ kuwo imôkam rēnh nhyim apēxmã. Nhyim kute Xatanajdjwỳ bĩn nhyim kêt nhyim kam pyka ajte nyn tu mexkumrēxmã ne kum o amirīt. Ne kum kàjkwadjwỳ jakre. Metĩndjwỳnh kute ò me jao kĩnhmã, me 'ã ngrà tỳx ne kute kanga kêtja, me tãm ne kute meo kĩnh nhyim me kàjkwakam ò pykakam kĩnhkumrēx ne ar ba rã'ã rã'ãmã. Kam ne me mexbit ar ban kam kanê kêt ne tyk kêt ne mỳr kêt. Mỳjja punu 'ỳr àr kêt kam. Ja kunĩ ne kum o amirīt, apôx djwỳnhràim kum o amirīt. Nhyim Djuão me kadjy omũ. Mỳjja apôx kêtri ne anhỳr djwỳnhràim omũn memã arē. Tãm ne ja.

Me kute pi'ôkjakôt amijo baja dja me kĩnh.

¹ Jeju Kritu kute mỳjjao amirīt ne ja. Metĩndjwỳnh ta ne Jejumã arē nhyim kam amidjô'ã ajte kute ò àpēnhjamã o amirĩtmã, nhyim kam me kute marmã. Apỳnh mỳjja djàri dja ì apôx, amikrà kêt ne apôx nhyim anhỳr djwỳnhràim arỳm kute memã o amirĩtmã. Imã ne arỳm o amirīt ba kam ije me amã arēnhmã. Ba ibê Djuão ne

ba Metĩndjwỳnhmã idjàpênh, imã ne o amirĩt ba ije me amã arênhmã. Nãm iwỳr kadjy mrãnh djwỳnh jano nhym kam imã mỳjja kunĩ jakre ba kam kôt omũ. ² Ije arỳm kunĩ pumũnhkam dja ba prĩne me amã kunĩ jarẽ. Metĩndjwỳnh kabẽn ne ba arỳm ije me amã arênhmã. Jeju Kritu kute katàt kabẽn jarênh tãm dja ba me amã arẽ.

³ Metĩndjwỳnh kute anhỳr djwỳnhrà mỳjja'ã memã ujarênh ja gêdja me'õ memã arẽ nhym kute arênh djwỳnh tãm gêdja arỳm Metĩndjwỳnh kum kĩnh jadjà. Nhym me kute mar ne kôt amijo bajadjwỳ gêdja Metĩndjwỳnh memã kĩnh jadjà. Dja amẽ aro kĩnh, me kute 'ã ujarênh djwỳnh kĩnh ne kam ajte me kute maro ỳr jadjwỳo kĩnh. Bir, arỳm 'ỳr. Arỳm Metĩndjwỳnh kute memã mỳjja anhỳr djwỳnhrà arênh ja arỳm apôx 'ỳr.

Djuão apỳnh me kute Jeju'ã abeno bikprõnh djari kubê 7mã kabẽn.

⁴ Ba ibê Djuão ne ba ar amã pi'òk no'òk ne. Ar aje amim Jeju mar ne apỳnh aje kôt aben pydjija, ar amã ne ba pi'òk no'òk ne. Pykabê Adjikkam apỳnh krĩ rũnhkôt ar aje 'ã abeno abikprõnh 7ja me amã ne ba pi'òk no'òk ne.

Gê Metĩndjwỳnh ukaprikôt me ajo djuw mex ne ar me ajo ba ne me amã umar mex jarẽ ga me adjumar mex ne ar aba. Metĩndjwỳnh ta ne tĩn ne ar ba, amrêbê adjakamã tĩn ne ar ba. Dja mrãmri tĩn rã'ã rã'ã. Tãm dja ukaprikôt me ajo djuw mex ne me amã umar mex jarẽ.

Nhym Metĩndjwỳnh Karõ kute amijo 7 ne Metĩndjwỳnh krĩ djà kũnh ku'ê tãm gêdja adjwỳnhdjwỳ me ajo djuw mex ne me amã umar mex jarênh ar me ajo ba.

⁵ Nhym Jeju Kritudjwỳ dja me ajo djuw mex ne me amã umar mex jarẽ. Jeju Kritu ta kute mrãmri katàt memã Metĩndjwỳnh kabẽno amirĩt djwỳnh ne kumrêx tyk ne akubyn tĩn ne kator gêdja Metĩndjwỳnhmẽ Metĩndjwỳnh

Karômê kudjwa me ajo djuw mex. Jeju ne bēnjadjwỳro kute me bēnjadjwỳr kunĩ jakrenh ne pyka kunĩkôt me ô bēnjadjwỳro ba. Tām dja Metĩndjwỳnhmê Metĩndjwỳnh Karômê kudjwa me ajo djuw mex ne me amã umar mex jarê.

Jeju Kritu ta ne kum me bajabêkumrêx ne amikamrôo me bajaxweo ajngrà. ⁶ Ne kam ajte ta ar me bajo ban kam Bãmmã me bapumjuw gu me kam babê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh ne Bãmmã badjapênh ar baba. Kumã, Jeju Kritu tãmmã gora gê me kàjmã kum rax jarênh rã'ã rã'ã. Gêdja umao ar me bajo ba rã'ã rã'ã. Mrãmri. Tām ne ja.

⁷ Ori, amrê tē. Kakračkôt ne amrê tē. Me kunĩ dja me omũ. Me kute Jeju kanhwỳr djwỳnhjadjwỳ dja me omũ, prĩne Jeju pumũ.

Nhym apỳnh pyka djari dja me kunĩ omũn amra, Jeju pymaje àmrao kumex. Mrãmri dja me kunĩ omũn amim ngryk ne àmrao kumex. Be, tām ne ja.

⁸ Bēnjadjwỳrbê Metĩndjwỳnh ne memã kum,
—Ba ibê mỳjja kunĩ krax ne ajte ibê mỳjja kunĩ 'ênhôt, ane.

Nãm ã Metĩndjwỳnh tỳxo kubê kumkati ane. Metĩndjwỳnh, ta ne tĩn ne ar ba, amrêbê adjakamã tĩn ne ar ba. Dja mrãmri tĩn rã'ã rã'ã. Ajbit ne umao mỳjja kunĩ pytà.

Jeju Djuãomã amijo amirĩt.

⁹ Nà, ba ibê me akamy Djuão. Nãm me Jejukôt me akudjwa ijo ajkê ba itokry. Mrãmri ne Jeju me baro'ã me bapytàn ar me bajo ba. Ba kam me akudjwa mã Jeju'ã INGRÀ tỳx ne 'ãno djan ije kanga kêt. Ba ne ba apêxtibê Paximukam ar ba. Na bãm memã Metĩndjwỳnh Kabēn jarēn memã Jeju'ã idjujarēnh iba. Nhym kam me ja ngryk ne kam imã,

—Kwãrîk wãnh mỳjja wã jarënh kêt, ane. Ne kam ipa 'amỳn kam ijo tën apèxti jakam imë ba kam kam ar iba.

¹⁰ Be, pi'òk kamrëkkam, Bënjadjwỳr nhõ akatijakam ne ba arek maro nhỹ nhym Metĩndjwỳnh Karõ ar ijo ba. Ba kam me'õ kabën ma. Me'õ kabën tỳx kute poti kakõr tỳx pyràk. Ikõt ne imã kabën ne. Ne imã,

¹¹ —Ba ibê mỳjja kunĩ krax ne ajte ibê mỳjja kunĩ 'ênhõt. Ba ren ije kàjkwamë pykamë omũnh 'ãno idjãm kêt nhym ren amrëbê amijo ajkë nhym ren mỳjja kunĩ kêt ne. Ë, amrë tën mỳjja pumũn 'ã pi'òk no'òk, ane. 'Ã pi'òk no'òk ne kam memã ano. Me kute amim Jeju mar ne apỳnh kute kõt aben pydji, me jamã dja ga ano. Me kute apỳnh krĩ rũnhkõt 'ã aben pydjibê 7, ar kute Epexukam 'ã aben pydjijamë, ar kute Emĩnakam 'ã aben pydjijamë, ar kute Pegamukam 'ã aben pydjijamë, ar kute Xixirakam 'ã aben pydjijamë, ar kute Xadjikam 'ã aben pydjijamë, ar kute Pirapijkam 'ã aben pydjijamë, ar kute Raodjikam 'ã aben pydjijamë, mekmã dja ga aje mỳjja pumũnhja 'ã pi'òk no'òk ne ano, ane. Nãm ã imã kabën ane.

¹² Ba kam 'ỳr akëx. Ije mỳj me'õ kute imã kabënja pumũnhmã 'ỳr akëx nhym ngõnhpõkti kubê 7 ne ku'ê ba omũ. Kën karỳro ngõnhpõkti.

¹³ Nhym kam ipõkri dja. Kute me'õ my pyràk ne dja. Nãm kubëkà ryti jadjàn o dja. Kubëkà rytija ne parkõn 'ãnh itep nhym 'ã dja. Ne kën karỳro amirunh pren 'ã dja.

¹⁴ Ne kĩ jaka: kute àk kaka jaka ja pyràk. Kute kadjàt nhĩ jaka pyràk. Nhym no põkja kute kuwy põk pyràk. ¹⁵ Ne par jadjênh. Kute ngõnh nhipêx djakam me kute 'ã ngrão põx nhym adjênh pyràk. Nhym õkrekam krikrit kute ngõ rãrãkti: pyràk. ¹⁶ Ne ubõkjao kanhêtireo 7 ne 'amỳn o dja nhym kam aktã kàx djwa mextire ajkwa krekre kurũm kato. Ne nokre jadjênh kute kàjkwa nhipõkri myt mrãnhkam adjênh ja pyràk.

¹⁷ Ba omũn kam itu mỳrbê tỳm kute ityk pyræk ne itu mỳrbê tỳm ne nõ, itĩn prãme. Nhyam kam ta ijã ikra dji, ubôko ijã ikra djin kam imã,

—Kwãrĩk wãnh atĩn prãm kêt. Ba ibê mỳjja kunĩ krax ne kam ajte ibê mỳjja kunĩ 'ênhôt. ¹⁸ Bajbit ne ba ije amitĩn mar. Arỳm ne ba ty ne kam arỳm ajte itĩn ne. Amrê ipumũ. Ba dja ba itĩn rã'ã rã'ã. Ba ne ba ikabêno me tyk kadjy me anor djwỳnh ne kam ajte ikabêno me tyk nhô pyka'yr me anor djwỳnh.

¹⁹ Aj, dja ga on 'ã pi'ôk no'ôk, aje omũnhja'ã pi'ôk no'ôk ne. Arỳm kator ga aje omũnhjamê mỳjja kraxje kator kêt rã'ãmê. Amê dja ga 'ã pi'ôk no'ôk ne. ²⁰ Mỳkam ne ba kanhêtireo 7 idjubôko 'amỳn o dja ga omũ? Ne kên karỳro ngônhpôktio 7jadwỳ, mỳj ne ja? Bir, ba amã arê ga ama. Ê, ngônhpôktio 7ja ne kubê apỳnh krĩ djari me kute amim imar ne kute ikôt aben pydji 'ã akre kubê 7. Apỳnh krĩkam me kute ikôt aben pydji'ã akre kubê 7 ne ja. Nhyam kanhêtireo 7ja ne kubê apỳnh krĩ djari me kute ijã abeno bikprônghja kadjy mrãnh djwỳnh ta ne 'ã akre, ane.

Nãm ã Jeju imã kabên ane ba kuma.

2

Epexukam ar ja arỳm kum Metĩndjwỳnh kĩnh ngrire.

¹ Nhyam kam ajte imã,

—Ê, ar kute krĩraxbê Epexukam amim imar ne kute ikôt aben pydjija kadjy mrãnh djwỳnhjamã dja ga pi'ôk no'ôk ne. Dja ga arkum ikabên jarê. Ba ibê Bẽnjadwỳr Jeju dja ga arkum ikabên jarên arkum, “Ê, ba ije idjubôko kanhêtireo 7 ne 'amỳnhja, ne ba kên karỳro ngônhpôktio 7kam imrãnhja, ba. Ba ne ba ar amã ikabên ne.

² Gar ikabênkôt ar amijo aba ba arỳm omũ. Ar adjàpênh rax, ar aje ijãno adjãm ne aje ikanga kêt ba arỳm omũn kam ikĩnhkumrêx. Nã gãm ar abê me axwe kĩnh no kati

ba arým omũ. Nhym me wã we kute ‘Jezu kute ar ijanor’ anhÿrja gar te kabên mex jabej kam aman kam arým prïne mekmã akato. Me wã ne me 'êxnhĩkumrêx. Me tãm ne gar arým mekmã akaton abê me kĩnh no kati. ³ Nã gãm ar ijãno djan amibê ijo abiknor kêtumrêx ne. Nãm me ikôt ar ajo ajkê gar tu ate akrãn aje amibê ikanga kêt ba arým omũn kam ikĩnhkumrêx ne.

⁴ Bep mỳjja pydji ne ba omũn ikaprĩre. Amrêbê ar aje amim ijo amirĩt totokbê ne gar amã ijabê ne jakam arým amã ikĩnh ngrire. ⁵ Gop ar amim akaton wãnh ajaxwemã anhiren iwÿr amijo akêx. Nã gãm ar ibê amiptar mex ne. On ar ajte akubyn amã ijabên kam ajte akubyn imã apê kute amrêbê imã ar adjapênh ja pyrak. Dja gar ã anhÿr kêt ba wãm ar awÿr tên kam ar abê ngônhpôktiawã kaba nhym arým ãm djã kaprÿ.

⁶ Nhym bep me punubê Nikôrij, me tãm, me kabên punu ar baja. Me tãm ne gar me kabên punukam amã me kurêkumrêx. Mrãmri, kam ne mexkumrêx. Mrãmri ne gar amã me kabên punuja kurêkumrêx. Kam ne mexkumrêx. Badjwÿ ne ba imã mekbê Nikôrij me kabên punukam imã me kurêkumrêx.

⁷ Gora ar ajamak mex jabej on ama. Metĩndjwÿnh Karõ ne ar kute amim imar ne apÿnh kute ikôt aben pydjijamã kabên. Gora ar prïne kabên ja ma. Ê, ar me kurãm atÿx ne aje ijãno adjãm, ar gajbit dja ba ar amã pidjô kute meo tĩnja jarê gar gajbit ku. Pidjô kute meo tĩnja ne Metĩndjwÿnh nhõ pykakam dja, kàjkwakam Metĩndjwÿnh nhõ pyka mexkumrêxkam. Tãm dja gar ku”, ane. Nãm ã Jezu imã kabên ane. Ba ibê Djuão ne ba kuman ar amã arê.

Emĩnakam ar ja tokry.

⁸ Nhym kam Jezu ta ajte imã,

—Ê, krĩraxbê Emĩnakam ar kute amim imar ne kute ikôt aben pydjija kadjy mrãnh djwÿnhjamã dja ga pi'òk no'òk

ne. Dja ga arkum ikabên jarê. Ba ibê Bênjadjwỳr Jeju dja ga arkum ikabên jarên arkum, “Ë, ba ibê mỳjja kunī krax ne kam ajte ibê mỳjja kunī 'ênhôt. Ba ne ba tyn kam ajte itīn ne. Ba ne ba ar amã ikabên ne.

⁹ Me kute ar ajo bikênhja ne ba arỳm omũ. Ar anhõ mỳjja kêt, anhõ nêkrêx kêtja ne ba arỳm omũ. Nhyim bep kati, nījar anhõ nêkrêx kumex. Mrãmri pykakam ar abakam arỳm anhõ mỳjja kêt nhyim bep kàjkwakam anhõ mỳjja kumex. Nhyim me kwỳ ta amijo Metīndjwỳnh kra, amijo mekbê idjaer ne ar ajaprỳ ar o ba, ba arỳm omũ. Djãm mekbê Metīndjwỳnh kra? Kati, Xatanaj nhõ àpênh ne wã ne kam mã kôt ar aben pydjio ba. ¹⁰ Kwãrik wãnh gar amã me uma kêt. Gora ar atỳx. Dja me ĩ ar ajo ajkê ga ar atokry. Gora ar atīn prãm kêt. Ë, godja me ĩ Xatanajbê me axwe nhõ bēnjadjwỳr kabēnkôt mekbê ijê djakam ar akwỳ rē, ar aje ikanga jabej. Be, akati kunīkôt dja me ar ajo ajkê gar atokry. Nhyim kam arỳm me kute ar ajo bikēnh'ã akatibê 10 nhyim kam me arỳm ar ajo bikēnh kêt ne. Gora ar ijã angrà tỳx ne ijãno dja. Godja me te ar apa gar ijãno dja ba kam pãnh ar ajo tīn gar atīn rã'ã rã'ã.

¹¹ Gora ar ajamak mex jabej, on ama. Metīndjwỳnh Karõ ne ar kute amim imar ne apỳnh kute ikôt aben pydjijamã kabên. Gora ar prīne kabên ja ma. Ë, ar me kurãm atỳx ne aje ijãno adjãmja, ar gajbit dja gar atyk nhijukri ajte atyk kêtikumrêx. Arkati”, ane. Nãm ã Jeju imã kabên ane. Ba ibê Djuão ne ba kuman ar amã arê.

Pegamukam ar ja kwỳ prõ prãm.

¹² Nhyim kam Jeju ta ajte imã,

—Ë, ar kute krīraxbê Pegamukam amim imar ne kute ikôt aben pydjija kadjy mrãnh djwỳnhjamã dja ga pi'ôk no'ôk ne. Dja ga arkum ikabên jarê. Ba ibê Bênjadjwỳr Jeju dja ga arkum ikabên jarên arkum, “Ë, ba ne ba ar amã

ikabĕn. Ba ijajkwa krekre kurũm aktã kàx djwa mextire kator djwỳnh, ba ne ba ar amã ikabĕn ne.

¹³ Xatanaj kute meo ba djakam ne gar te ar aban amex rã'ã ba arỳm ar apumũ. Be, nã gãm ar ijã angrã tỳx ne aje amibê ikanga kêt. Djã nã gãm ar me kudjwa aminêje memã kum, 'Jakam arỳm ije amim Jeju mar kêt. Arỳm imã kĩnh kêt', ane? Kati, ar aje ã memã anhỳr kêtumrĕx. Nhym me arỳm ar anhõbikwa Æxipanĥ bĩ gar mã amã ikĩnh ne aje ikanga kêtumrĕx ne. Nã, Æxipanĥdjwỳ kum me uma kêt ne tu memã ijarĕnh 'ãno dja nhym me kubĩ, wãkam, Xatanaj mõr djã wãkam. Nãm me te kubĩ gar mã amã ikĩnh ne. Ba arỳm omũn ar akam ikĩnh ne.

¹⁴ Bep me kute me kabĕn punukõt amijo ba ja tãm ne ba imã me kĩnh kêt. Ar akwỳ ne gar me bakukãmãre 'õbê Barãokõt ar amijo aba. Djãm Barão mex got. Nãm mekbê idjaer kurê djwỳnhbê Barakimã mekbê idjaer'ã karõ. Kute mekbê idjaer o bikĕnhmã ne mỳjja punu'ã kum karõ. Mekbê idjaer kute mry punu krĕnmã, me kute mỳjjao Metĩndjwỳnh karõ nhipêxjamã mry nhõr ja kute krĕn ne amijo bikĕnhmã. Ne ajte me kute abenbê prõo àkĩnh ne arĩk prõ prãmo kumexmã. Me kute ã amijo bikĕnho anhỹrmã ne me'ã kum karõ. Nhym kam ô'ã Baraki mekbê idjaero bikĕnh o ba. ¹⁵ Nhym ar akamdjwỳ mekbê Nikõrij ã kabĕn ane, ã memã 'ã karõo ane. Nhym ar akwỳ kabĕn punu jakõt ar amijo ba.

¹⁶ On ar amim akaton wãnh ajaxwemã anhiren iwỳr amijo akĕx. Dja gar amim akator kêt ba ar awỳr bõx ne me kabĕn punuja'ỳr iprõt ne. Ijajkwa krekre kurũm aktã kàxdjwa mextire katorjao dja ba me'ỳr iprõt ne.

¹⁷ Gora ar ajamak mex jabej on ama. Metĩndjwỳnh Karõ ne ar kute amim imar ne apỳnh kute ikõt aben pydjijamã kabĕn. Gora ar prĩne kabĕn ja ma. Ê, ar me kurãm atỳx ne aje ijãno adjãmja, ar gajbit dja ba ar amã djwỳbê mỳj

ne ja ngã, djwỳo bipdjurja ngã gar krẽ. Ba kam ajte ar atỳxmãbit apỳnh kẽn mẽre, kẽn jaka ngã. Ne kam ajte ar amã kẽn ja no'òk, apỳnh ar anhidji ny'ã kẽn no'òk ne kungã gar kam omũ. Atemã me ja kute ar anhidji nyja mar kêt. Ar gajbit, ar atỳxbit, ije apỳnh ar amã kẽn nhõrja, ar gajbit dja gar apỳnh aminhidji nyja ma”, ane. Nãm ã Jeju imã kabẽn ane. Ba ibê Djuão ne ba kuman ar amã arẽ.

Xixirakam Djedjabeu ar noo akno.

¹⁸ Nhyam kam Jeju ta ajte imã,

—Ë, ar kute krĩraxbê Xixirakam amim imar ne kute ikõt aben pydjija kadjy mrãnh djwỳnhjamã dja ga pi'òk no'òk ne. Dja ga arkum ikabẽn jarẽ. Ba ibê Bẽnjadjwỳr Jeju dja ga arkum ikabẽn jarẽn arkum, “Ba ne ba ar amã ikabẽn ne. Ë, ba, ibê ne Metĩndjwỳnh kra ne ino pòk kute kuwy pòk pyræk, ne ipar jadjênh kute ngõnh nhípêx djækam me kute 'ã ngrão pòx nhyam adjênh pyræk, ba ne ba ar amã ikabẽn ne.

¹⁹ Gar kõt amijo aba, ba arỳm omũn kam ikĩnhkumrẽx. Gar amã aben jabên amã Metĩndjwỳnh jabê ba arỳm omũ. Gar tu amim imarkumrẽx ne ijã angrà tỳx ba arỳm omũ. Ar adjàpênh rax ba arỳm omũ. Nã gãm ar ijãno djan amibê ikanga kêtumrẽx ba arỳm omũ. Nã gãm ar ikõt amijo aba. Amrêbê ne gar ikõt amijo aba ngrire ne kam amijo tẽn amijo tẽn arỳm ikõt amijo amõr mex ne.

²⁰ Nhyam bep mỳjja pydji ne ba omũn ikapřire. Nã gãm ar amã me'õ nibê Djedjabeu kĩnh. Nãm we amijo Metĩndjwỳnh kabẽn jarênh djwỳnh ne kam mỳjja punu'ã inhõ àpênhmã karõn 'ã arkum apnê. Inhõ àpênh kute abenbê prõo àkĩnh ne ar prõ prãm ba ne kam kute amijo bikênhmã.

Ne kam ajte ar kute mry punu krẽnmã, me kute mỳjjao we Metĩndjwỳnh karõ nhípêxjamã kute mry nhõr nhyam ar kute krẽn ne o kute amijo bikênhmã. Nãm ã Djedjabeu

inhõ àpênhmã mỳjja punu'ã karõo ane, ne ã 'ã arkum àpnênho ane. ²¹ Nã bãm te amiwỳr kam ama. Kute amim kator ne wãnh axwemã irern iwỳr amijo akẽxmã te amiwỳr kam ama nhym kute mjên prãm ja kanga kêt ne amim kator kêtumrẽx. Kum axwe kĩnh rã'ã:

²² Ë, dja ba nija'y'r bõx ne kam nõr djàkam kumẽ, nõr djà tãm kam dja ba kumên kam prĩne o ajkẽ. Me my kute nĩnhjamẽ ro'ã dja ba prĩne meo ajkẽ. Dja me kum axwe kĩnh rã'ã ne nija kanga kêt ne iwỳr amijo akẽx kêt, ba kam prĩne meo ajkẽ nhym me kam tokry. ²³ Ne ni krajadjwỳ pyka mẽ o amrà. Apỹnh ar aje amim imar ne ikõt aben pydjija kunĩ aje imã akator kadjy. Ba ije ar ajamakkre kadjwỳnhbêmẽ anhõkre kadjwỳnhbê aje mỳjja mex nàr mỳjja punu'ã amim karõ jabej ije ar akamũnh ne kõt ije ar anhĩ pỹnhkõt ar amã o pãnh djwỳnh. Gar kõt aje imã akator kadjy dja ba ni krajadjwỳ pyka mẽ o amrà.

²⁴ Bep ar aje me kabẽn punukõt amijo aba kêtjamã, wãkam, Xixirakam ar aje me kabẽn punu kõt amijo aba kêtjamã dja ba ajte ikabẽn 'õ jarẽn kêt. Mrãmri ne ar aje ikõt amijo aba ne ar aje Xatanaj kukràdjà mar prãm kêt kam amexkumrẽx. Nhym me ate we kute Xatanaj kukràdjà bipdjurja marmã we, 'Mexkumrẽx gu me kuma', anhỹrja djãm me mex got. Axwe punu gar kõt amijo aba kêt kam amexkumrẽx. ²⁵ Gora ar mã ikõt ar amijo aban ijã angrà tỳx rã'ã: ba akubyn bõx.

²⁶⁻²⁸ Ë, ar me kuràm atỳx ne aje ijãno adjãmja, ar aje ikabẽn mar ne aje ikõt amijo aba rã'ãn aje o atêm ne o atêm ne arỳm aje inomã mẽn hja, ar ajã dja ba bẽnjadjwỳr rẽ gar kam inhijuk'ã meo aba.

'Apỹnh me ba djàri dja gar meo aba, ar apymao meo aban meo aba tỳx ne. Meo aba tỳx ne, nhym me'õ axwe gar kam prĩne o ajkẽ, me kute kàxo àbêr djào kute

ngyo ngôn̄h totyk ne pr̄ine ka'êkja pyr̀ak. Dja gar ã meo aba tỳxo ane.'

Be, Ibãmbê Metĩndjwỳnh ne ijã bẽnjadjwỳr mẽ. Dja ba kam amidjô'ã ar ajã kurê gar kam ikabênkôt meo aba. Dja ba kam ajte ar akĩnh djà kadjy ar amã umajỳrtiredjwỳ ngã, akati maktã umajỳrtire ja ngã.

²⁹ Gora ar ajamak mex jabej on ama. Metĩndjwỳnh Karõ ne ar kute amim imar ne apỳnh kute ikôt aben pydjijamã kabên ne. Gora ar pr̄ine kabên ja ma", ane. Nãm ã Jeju imã kabên ane. Ba ibê Djuão ne ba kuman ar amã arê.

3

Xadjikam ar ja kute me tyk pyr̀ak.

¹ Nhym kam Jeju ta ajte imã,

—Ë, ar kute krĩraxbê Xadjikam amim imar ne kute ikôt aben pydjija kadjy mrãnh djwỳnhjamã dja ga pi'ôk no'ôk ne. Dja ga arkum ikabên jarê. Ba ibê Bẽnjadjwỳr Jeju dja ga arkum ikabên jarên arkum, “Ë, ba ne ba ar amã ikabên. Ba ije Metĩndjwỳnh Karõ kute amijo 7 ije amỳnhja, ne ije kanhêtireo 7 ne amỳnhja, ba. Ba ne ba ar amã ikabên ne.

Nãm me we ar amex jarê. Bep kati, ar ajaxwekam kute ar atyk pyr̀ak. Ba arỳm ar apumũ. ² On ar ano mex, atĩn rã'ãri, ne akubyn amijo tỳx, amijo mex, ar atyk kêttri. Nã gãm ar amijo aba punu ba te ar apumũ, te ar aje kôt amijo aba jabej te ar apumũ ne kam ar amã, ‘Ë, Ibãmbê Metĩndjwỳnhmã ar amex kêtikumrêx’, ane.

³ Gop ar ajkam ama. Amrêbê me kute ar amã arênh gar arỳm aje markumrêx tãm dja gar tu markumrêx ne kôt amijo aba. Kôt amijo aban on wãnh ajaxwemã anhiren iwỳr amijo akêx. Dja gar amim akator kêt ba kam ar ajaêrbê ar awỳr bôx. Kute me àkĩnhĩ me aêrbê kute mỳjjao àkĩnh ne kute mebê mỳjja jamỳnh ja pyr̀ak. Dja ba ã

ar ajaêrbê ar awỳr ibôxo ane. Dja gar ibôx djàkôt imar kêt-kumrêx ba ar ajaêrbê bôx.

⁴ Bep krībê Xadjiwākam ar angrêre ne gar amrānh mexkumrêx rā'ā. Ne kam ar angrêre amrānh mexkumrêx kute mrāmri ne me kute kubêkà mex, 'ā ngrā kêt kute angjênh ne 'ā mrānhja pyrāk. Nā gām ar ā amexo ane. Ar ga dja gar ikôt mrān ikudjwa kubêkà jaka jangij ne 'ā mrā. Nā gām ar amrānh mexkumrêx. Nhyam kam kubêkà jaka kadjy ar amex. Tām dja gar angij, amrānh mex pānh angijn 'ā mrā.

⁵ Be, ar me kuràm atỳx ne aje ijāno adjāmjabit dja gar ā kubêkà jaka jangjênh ne 'ā amrānh o ane. Ba kam pi'ôk no'ôkkam anhidji jarijwā o ibingrānh kêt, me tīn rā'ā rā'ā'ā pi'ôk no'ôkkam ar anhidjio ibingrānh kêt ne. Ne kam ajte dja ba Ibāmmā inhýtā ar ajarē, Ibāmmē Ibām kadjy mrānh djwỳnhmē arkum inhýtā tu kàj bê ar ajarē ne kum, 'Be, inhō me ja ne me ja.' Be, dja ba ā kum ane.

⁶ Gora ar ajamak mex jabej on ama. Metīndjwỳnh Karō ne ar kute amim imar ne apỳnh kute ikôt aben pydjijamā kabēn ne. Gora ar prīne kabēn ja ma", ane. Nām ā Jeju imā kabēn ane. Ba ibê Djuāo ne ba kuman ar amā arē.

Pirapijkam ar Metīndjwỳnh kabēnkôt amijo ba.

⁷ Nhyam kam Jeju ta ajte imā,

—Ē, ar kute krīraxbê Pirapijkam amim imar ne kute ikôt aben pydjija kadjy mrānh djwỳnhjamā dja ga pi'ôk no'ôk ne. Dja ga arkum ikabēn jarē. Ba ibê Bēnjadjwỳr Jeju dja ga arkum ikabēn jarēn arkum, "Ē, ba ne ba ar amā ikabēn. Ba imexo ipyma ne mrāmri ikabēnkumrêx ne ijêxnhi kêt-kumrêx ne kam ar amā, 'Ba ne ba ije inhingêt kukāmā Dawi nhūrkwākam o kajkep djwỳnh. Ba kikre'ā kuta nhyam mỳj me'ō godja 'ā ijê? Ba 'ā ijê nhyam mỳj me'ō godja 'ā kuta?'

⁸ Bir be, gar ikôt amijo aba ba arỳm omũ. Djã nã gãm ar atỳx kumrêx? Kati, kàjbê ar atỳx ba arỳm ar apumũ. Nã gãm ar te atỳx ngriren mã ikabênkôt ar amijo aban aje ikanga kêtkumrêx ba kam ar amã, 'Ba gêdja ba ar amã kikre'ã kuta. Mỳj me'õ gêdja ar abê 'ã ijê? Ba dja ba ar ajo iba. Mỳj me'õ dja inê?' ane.

⁹ Ë, Xatanaj nhõ àpênh 'êxnhija, kute kôt ar aben pydjio ba, ne me 'êx ne amijo Metĩndjwỳnh kra, kute amijo mekbê idjaer, djãm mekbê idjaer djwỳnh got, me ja me tãm gêdja ba ar awỳr me pa 'amỳn meo mõn ar akuka kônkh me umjuw nhym me kam pijãm djaje ar akuka kônkh ibôn krĩn ar amã arax jarên kam tu ar amarkumrêx. Imã ar ajabêkam kôt me kute mar ne kute ar ajã, 'Jeju kum ar abêja pumũ', anhỳr kadjy dja ba ã meo ane.

¹⁰ Ije ar amã, 'Dja me te ar ajo ajkê gora gar mã ijã angrà tỳx ne ijãno djan ikanga kêt', anhỳrkôt ne gar amijo aba. Nhym me te ar ajo ajkê gar mrãmri ijãno djan ikanga kêt. Kam dja ba ar apytã. Ije me kunĩo ibikênhkam dja ba arỳm ar apytã. Dja ba pyka kunĩkôt ije me kabi kadjy meo ajkê. Dja ba apỳnh pyka djari me kunĩ kabi, me kute imã kator kadjy me kabin meo ajkê. Nhym bep ar amexbit dja ba ar apytã.

¹¹ Arỳm ibôx 'ỳr. Gora ar arek ikabênkôt ar amijo aba rã'ã: ba kam ar amã o pãnh, ar amã ar akĩnh djã ngã. Kwārĩk wãnh me'õ ar abê ikurê kêt. Dja me'õ ar anoo aknon ar abê ikurê gar kam akĩnh djã bỳr kêt ne. Dja gar arek amijo aban arỳm ikam amim akĩnh djã by.

¹² Ë, ar me kurãm atỳx ne aje ijãno adjãm, ar gajbit dja ba amim ar apumjuw, Ibãmbê Metĩndjwỳnh nhũrkwãtikam ar apumjuw gar aku'ê rã'ã rã'ã, kute Metĩndjwỳnh nhũrkwãtikam par pyrãk ne aku'ê, Metĩndjwỳnh kuka kônkh aku'ê rã'ã rã'ãn akator kêt. Ba dja ba ar ajã Ibãmbê Metĩndjwỳnh nhidji no'òk, ne

kam ajte ar ajã krĩ nhidji no'ôk, Ibãmbê Metĩndjwỳnh nhõ krĩ mex nhidji dja ba ar ajã no'ôk ne. Krĩ mexja, Djeruxarê nyja, Ibãmbê Metĩndjwỳnh kurũm rwỳkja, kàjkwa kurũm rwỳk, ja tãm nhidji dja ba ar ajã no'ôk ne. Ne kam ajte ba aminhidji ny ar ajã no'ôk ne, ar atỳx ne aje ijãno adjãmja'ã aminhidji no'ôk ne.

¹³ Gora ar ajamak mex jabej on ama. Metĩndjwỳnh Karõ ne ar kute amim imar ne apỳnh kute ikõt aben pydjijamã kabên. Gora prĩne kabên ja ma”, ane. Nãm ã Jeju imã kabên ane. Ba ibê Djuão ne ba kuman ar amã arê.

Raodjikam ar kute ngô kàjbê kangro pyræk.

¹⁴ Nhym kam Jeju ta ajte imã,

—Ë, ar kute krĩraxbê Raodjikam amim imar ne kute ikõt aben pydjija kadjy mrãnh djwỳnhjamã dja ga pi'ôk no'ôk ne. Dja ga arkum ikabên jarê. Ba ibê Bẽnjadjwỳr Jeju dja ga arkum ikabên jarên arkum, “Ë, ba ne ba ar amã ikabên. Ba, ibê ne Mrãmri. Ba ije mrãmri katàt memã Metĩndjwỳnh kabêno amirĩt djwỳnh ne ba mrãmri ikabênkumrêx. Metĩndjwỳnh kabênkõt ne ba ibê mỳjja kunĩ nhipêx djwỳnh.

¹⁵ Gar ar aba ba arỳm ar apumũ. Djãm we ar amã ikurê nàr kon djãm we ar amã ijabê. Arkati. Nã gãm ar amã ikurê kêt ne kam ajte amã ijabê kêt. Ar aje ngô kàjbê kangro pyræk, ajakry kêt ne kam ajte akangro kêt. Gop on ar ajakry nàr kon on akangro rax. Ba gop kõt kuma, ar apunu ma nàr kon ar amex ma. ¹⁶ Nhym bep kati, ar kàjbê akangrokam ije ar amar mex kêt. Kam dja ba ar ajo aptô. Ar ajakry kêt ne ar akangro kêt ne aje ngô kangro kajgo pyrækkam.

¹⁷ Nã gãm we ar, ‘Arỳm ne inhõ nêkrêx kumex. Nã bãm prĩne inhõ mỳjja aptà nhym kam kumex. Arỳm inhõ mỳjja kunĩ bikàr ne ibê 'õ'ã kàtàm kêt.’

Kê, djâm ar aje amimar got. Nã gãm ar prĩne amijo ajkê. Ne akaprĩ mex ne. Ne abikênh mex ne. Ar ano rã ne anhõ kubêkà kêt kam tu irãri ar abajakam. Djâm ar aje amimar kêt? ¹⁸ Kam dja ba ar amã mỳjja jarên ar amã, ‘Ë, on kên karỳr mextireja, ngôn nhipêx djâkam me kute 'ã ngrão pôx nhym mextire ja dja gar 'ã ijwỳ ba ar amã kungã gar abyn arỳm amimex, arỳm abikênh kêt. Ne kam ajte ar kubêkà jaka'ã ijwỳ ba ar amã kungã gar kam arỳm angjê. Angjên irãri ar aba kêt kam apijãm kêt. Ne kam ajte ar anokam pidjỳ'ã ijwỳ ba ar amã kungã gar arỳm o amino djy ne arỳm ano mex.’

¹⁹ Me axwe nêje ne ba memã ibên tỳx ne imã me kĩnhja ne ba memã uwêk màt ne. Kam dja gar on amim akaton wãnh ajaxwemã anhiren akubyn iwỳr amijo akêx.

²⁰ Ë, gop ar ikabên ma. Ota ba arỳm ar awỳr bôx ne kikre kabem dja. Ar ajõ imã kikre'ã ta. Ba wãm awỳr wadjà gu baro'ã aben kuka kôn nhanhõ kwỳ krêno nhỹ ga arỳm akĩ:nhkumrêx. Gop ar ajõ aje ikabên mar jabej, on kikre'ã ta.” Nãm ã Jeju me kunĩmã kabên ane. Me kute Jejuo aminhõmã ne ã kabên jarênho ane ne kam ajte memã kum,

²¹ “Ë, me me kurãm atỳx ne aje ijãno adjãmja, me gajbit dja ba me amã arê ga me ikrĩ djâkam inhikô'ã nhỹ. Me ga dja gu me ar meo baban bakabêno me ano. Me me bamã ãpênhmã dja gu me bakabêno me anor ar o baba. Ga ba itỳx ne ije Ibãm 'ãno idjãm ne ije amijo imrãnh rã'ãn ije aminhinomã amimênhja pumũ. Ije kanga kêt ne ije aminhinomã amimênh ne kam Ibãm nhikô'ã inhỹr ne ije ikabêno me anorja pumũ. Dja ga me ã ikudjwa atỳx ne ijãno adjãmno ane.

²² Gora me ajamak mex jabej on ama. Metĩndjwỳnh Karõ ne mete amim imar ne apỳnh kute ikôt aben pydjijãmã kabên. Gora prĩne kabên ja ma”, ane. Nãm ã Jeju

imã kabên anen kam o ino re. Ba ibê Djuão ne ba kuman me amã arê.

4

Metĩndjwỳnh krĩ djàtikam nhỹ.

¹ Nhym kam ijukri atemã mỳjja kato ba omũ. Kàjk-wakam kikre'ã 'yr ne dja ba omũ. Nhym kam ajte me'õ imã kabên ne, õbê kute imã kabênja, kabên kute poti kakôr tỳx pyræk, ta ajte imã kabên ne imã,

—Amrê tẽ ba amã mỳjja jakre, mỳjja kraxje kator kêt dja ba anhỹr djwỳnhrà m amã o amirĩt ga anoo anhỹtã omũ nhym bep tũmràm dja amirĩt ne, ane. Nãm ã imã ane.

² ã imã anhỹrmẽ ro'ã Metĩndjwỳnh Karõ iwỳr ruw ne mã ijo tẽn ijo wabi. Nhym nĩjar kàjkwakam bẽnjadjwỳr krĩ djà rax dja nhym kam arỳm me'õ kam nhỹ. ³ Me'õ ýrja ne adjênho tuknĩ. Kute kẽn ngrãngrãmẽ kẽn kamrêk kakrãtyk, o me ikrakam ràx ne o òkredjê karỳr jadjênh tỳx ja pyræk. Nãm ã me'õ ýrja jadjênh kute kẽn ja jadjênhja pyræk ne nhỹ. Nhym kam djwỳngwỳnhhtire ne krĩ djãmã ipòk ne wajêt ne kam adjwỳnhdjwỳ adjênh. Kute atemã kẽn ngrãngrã 'õdjwỳ jadjênh tỳx ja pyræk. Nãm ã djwỳngwỳnhhtire adjênh ã anen krĩ djà raxmã ipòk ne.

⁴ Nhym krĩ djà raxjamã me krĩ djà kryre ipòk ne. Apỳnh me krĩ djà kryre ku'ê djàri 'ã akrekam kubê 24. Nhym mebêngêtte kam krĩ. Kubêkà jaka jangij ne kam kam krĩ. Ne kẽn karỳro krãdjê, bẽnjadjwỳr krãdjê ne me kutu.

⁵ Nhym krĩ djà raxja kurũm adjênho amikurwỳ ne kam krako dja. Kabênmẽ adjênhmẽ krakmẽ o akà. Nhym krĩ djà rax kabem ne ngònhpòktio 7 ne pôko ku'ê. Ngònhpòktija kubê Metĩndjwỳnh Karõ kute amijo 7ja. ⁶ Nhym ajte krĩ djà rax kabem ne mỳjja karỳr kute imòti pyræk ne

nõ. Kute ixeo imôti pyræk ne nõ. Karỳr kute kryt karỳr pyræk ne nõ.

Nhym mỳjja tĩn amãnhkrut ne amãnhkrut ne krĩ djà raxmã ipôk ne, nhym ipôkri krĩ djà rax dja. Nhym mỳjja tĩnja kute krĩ djãmã ipôkja ikam no kumex, ibũmkam non õngàkkam no. ⁷ Nhym mỳjja tĩn kutewaja kute rop djàkrêbê rijão pyræk, atãri ja kute mryti kra pyræk, atãri ja nokre kute mebêngôkre* nokre pyræk nhym kute katêja kute àkkajkritti tor pyræk. ⁸ Nhym apỹnh mỳjja tĩn djàri ara kumex. Ar ĩ pỹnhkôt ara kubê 6'ã kabẽn. Nhym arakam no kumex. Ara nhibũmkam no. Ara nhõkrekam no.

Ne ar ngrer ba. Ngrer ba rã'ã rã'ã. Kute ngrero ino rer kêtukumrêx. A'urimê akamãtmê kam ar ngrer ba rã'ã rã'ã. Nãm ar,

—Mex, mex, mex. Metĩndjwỳnh ne mexo umakumrêx.

Nãm Bẽnjadjwỳr raxkumrêx. Tỳxo kubê kumkati.

Nãm tĩn ne ar ba, amrêbê adjàkamã tĩn ne ar ba.

Dja mrãmri tĩn rã'ã rã'ã.

Nãm ã ar ngrero ane, ã kute kum mex jarẽnho ane.

⁹⁻¹⁰ Mỳjja tĩn amãnhkrut ne amãnhkrutja ã kute krĩ djà raxkam ýrjamã mexmê umamê raxmê amikĩnh jarẽnho ane. Metĩndjwỳnh tĩn ne ar ba rã'ã rã'ãjamã arẽ. Ar kute kum arẽn kunikôt ne mebêngêtte kubê 24ja tu mỳrbê rôrôk ne. Krĩ djà raxkam ýrja kabem, pijàm djaje tu mỳrbê rôrôk ne. Mrãmri ne Metĩndjwỳnh tỳxkumrêx ne tĩn rã'ã: rã'ã. Kam ne kuka kôn nh mebêngêtte kubê 24ja pijàm djaje tu mỳrbê rôrôk ne. Ne kam tu kabem krãdjê mexjamã ire. Tu kabem krãdjê mexjamã ire nhym wãnh ikwã. Nhym me kam kum mex jarẽ. Kum mex jarẽ ne kum,

* ^{4:7} Apỹnh me õ pyka djàri kunikôt ne me kunĩ bêngôkre. Kubêkã jakamê me kakrãtykmê me babêngôkremê ne me kunĩ: bêngôkre.

¹¹ —Me inhõ Běnjadjwỳr, me Itĩn djwỳnh, gajbit ne ba me amã amextire jarěň amã apymamě arax jarěň amã atỳx jarě.

Mỳj me'õmě ne gar aje aben pyràk? Kati, apydji.

Gajbit ne ga mỳjja kunĩ 'y.

Gajbit ne ga tu amim mỳjja kunĩ'ã karõ nhym arỳm tĩn ne apôx. Ga ne ga mỳjja nhipêx nhym apôx, ane.

Nãm ã mebêngêtte kubê 24ja Metĩndjwỳnhmã mextire jarěňho ane.

5

Mrykĩ'ãtomti jabatànħ nyre kute pi'òk byr.

¹ Nhym kam krĩ djà raxkam ýrja ubôko pi'òk no'òk byn o nhỹ ba omũ. Nãm prĩne pi'òk no'òko tuknĩ. Òkremě ibũmmě prĩne no'òk. Ne kam krākà'ã tom krĩo tẽ. Abenmã mēnh'ã tom krĩo tẽ. 'Ã tom'ã akre kubê 7. Me'õ kute 'ãpre bõnh ne omũnh kêt kadjy. ² Nhym kam kadjy mrãnh djwỳnh tỳxkumrěx ne katon kàj bê memã kabēn ne memã kum,

—Mỳj me'õ ne mexkumrěx ne kam kute pi'òk no'òkja'ã 'yrmã? Kute 'ã oy djà rēnhmã? ane. ³ Nãm ã anen kam te me'õ mex jabej me kabi. Kute pi'òk no'òk'ã oy djà rēnh ne omũnhmã. Nãm kàjkwakammě pykakammě pyka kadjwỳnhbê me jamě te kadjy me kabi. Ne me'õmã kator kêtumrěx. ⁴ Kam ne ba arỳm muw. Me'õ mexkumrěx kute pi'òk no'òk'ã 'yr ne omũnh 'õ kêtumrěx ne ba arỳm imỳro dja.

⁵ Nhym kam mebêngêtte 'õ imã,

—Amỳr kêt. Ě, Djuda nhũrkwākam me'õ, Dawi tãmdjwỳ 'õ dja pi'òk no'òk'ã kuta. Tỳxkumrěx, umakumrěx. Kute rop djàkrêbê rijão pyràk. Tãm, ajbit, ne tỳxkumrěx ne meo apan kam kute pi'òk no'òk'ã oy djãbê 7 rēnh ne kute pi'òk no'òk'ã 'yr ne kute omũnhmã.

Nãm ã imã ane ba kam kuma.

⁶ Nhyam kam Metĩndjwỳnh krĩ djàti nhipôkri Mrykĩ'átomti jabatành nyja dja ba omũ. Nhyam kam kute me kute Mrykĩ'átomti jabatành nyja bĩn nhyam ajte akubyn tĩn pyràk. Nhyam mỳjja tĩn amãnhkrut ne amãnhkrutjamẽ mebêngêtemẽ Metĩndjwỳnh krĩ djàtikam Mrykĩ'átomti jabatành ny djãmjamã ipôk ne dja. Nhyam Mrykĩ'átomti bàrio 7 ne kam noo 7. Noo 7ja kubê Metĩndjwỳnh Karõ kute amijo 7, tãm ne pyka kunĩkôt ar mrã. ⁷ Nhyam kam Mrykĩ'átomti jabatành nyja tẽn kubê pi'ôk no'ôk by. Krĩ djàtikam yřja ne ubôko kum kungã nhyam kubê kuby.

⁸ Nhyam byrmẽ ro'ã mỳjja tĩn amãnhkrut ne amãnhkrutmẽ mebêngêtte kubê 24jamẽ kabem tu mỳrbê rôrôk ne. Apỳnh õ pĩjãbàre. Atemã pĩjãbàre djê krãptĩ. Ne apỳnh õ ngôn. Kẽn karỳro ngôn. Ngôn ja ne ipun dja. Kikre kudjỳ djà ne kam ipu ne. Mỳjbê ne kikre kudjỳ djà? Me kabẽn. Metĩndjwỳnh nhõ me ja kute kum kabẽn'ã ne kikre kudjỳ djà amijakre.

⁹⁻¹⁰ Be, mebêngêtte nhõ pĩjãbàremẽ ngôn ipujamẽ ne me amỳn kam ngrer ba. Ngrer ny ne me arẽnho ba, ne, —Gajbit apydji ne ga amex ne aje pi'ôk no'ôk byrmã. Ga dja ga pi'ôk no'ôk byn 'ã ta. Arym ne me abĩ ga kam arỳm akamrõo meo pãnh ne me pa 'amỳn me utàn Metĩndjwỳnh'yř meo tẽ. Nã gãm me kwỳ ra:x ne me utà.

Apỳnh mebêngôkre ba djari, apỳnh amyngřari me ba djari, apỳnh me kabẽn djari, apỳnh me õ pyka djari kunĩkôt ne ga me kwỳ pytàn Abãmmã me umjuw.

Nhyam me kam kubê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh ne me banhõ Metĩndjwỳnhmã àpẽn ba. Dja me Metĩndjwỳnh djô'ã pĩne pykabê me ja o ba, ane.

Nãm ã mebêngêtte ar ngrer ba ane.

¹¹ Ba kam ajte omũn kam me kanga ma, kadjy mrãnh djwỳnh kanga ma. Me krãptĩ kute pi'ô pyrãk. Kubê 1.000.000 krãptĩ. Me'ã akre krãptĩ: ne ba omũn kuma. Djãm me krãre got. Nãm me krĩ djãtimê mỳjja tĩnmê mebêngêttẽmê kum ipôk ne. Ne kàj bê kabẽno kumex, ne,
¹² —Mrãmri ne ga gajbit amex. Mỳj me'ô got kute apyrãk? Gajbit ne ga amexo me kunĩ jakre nhym me abĩ. Abê mrykĩ'ãtomti jabatãnh ny prãbê abĩ.

Nhym kam Metĩndjwỳnh arỳm ajã bẽnjadjwỳr rax mẽ.
Nhym kam apỳnh me pyka djãri kute ô nêkrêx amã kumex ga aje ar o abamã.

Ga gajbit ano mex ne atỳx. Gêdja me amim ajarẽn ajo rax ne kàjmã akamẽn abenmã araxo amirĩt, ane.

Nãm ã kadjy mrãnh djwỳnh kabẽn ane.

¹³ Nhym kam mỳjja kunĩ kabẽn ne. Nhỳnh ne mỳjja 'ô kabẽn kêt ne? Kati, kàjkwakam mỳjjamẽ pykakam mỳjjamẽ pyka kadjwỳnhbê mỳjjamẽ ngô raxbê pyka kêt kam mỳjjamẽ kunĩ ne ro'ã kabẽn ne,
—Gora gê me abenmã krĩ djãtikam ỳrjamẽ Mrykĩ'ãtomti jabatãnh nymê ar arẽ ne abenmã ar raxo amirĩt ne kàjmã ar kamẽ. Ar ajbit ne ar tỳx.

Gora gê me abenmã ar arẽ. Arkum rax jarẽnh rã'ã rã'ã ne. Nãm ã mỳjja kunĩ kabẽn ane ba kuma.

¹⁴ Nhym kam mỳjja tĩn amãnhkrut ne amãnhkrutja kôt kabẽn ne,

—Mrãmri godja ã ane.

Nhym mebêngêtte kôt tu mỳrbê rôrôk ne adjwỳnhdjwỳ kum rax jarẽ.

6

Kute pi'ôk no'ôk'ã o y djã rênh.

¹ Ba ibê Djuão ne ba arek omũnho dja. Nhym kam Mrykĩ'ãtomti jabatãnh nyja pi'ôk no'ôk'ã oy djã ta ba omũ.

Nhym kam mỳjja tĩn amãnhkrut ne amãnhkrut kumrẽxja imã kabẽn. Kabẽn kute na krak pyræk ba kuma. Nhym imã,

—Amrẽ tẽ, ane.

² Ba 'ỳr tẽn omũ nhym kawaru jakaja dja. Nhym me'õ 'ã nhỹ. Õ djudjê jamỳn o nhỹ. Nhym me kum bẽnjadjwỳr krãdjê tu. Nhym kutun o nhỹ ne kam 'ã kawaru'ã tẽ. Kute me kunĩ 'ã amijo àptàr ne me'ỳr prõt ne kute me par ne kute mekbê pyka pytàrmã ne tẽ.

³ Nhym kam Mrykĩ'ãtomti abatành nyja ajte pi'òk no'òk 'ã oy djà nHITEPã ja'ã kuta. Nhym kam mỳjja tĩn ja jatãrija imã kabẽn ba kuma. Nhym imã,

—Amrẽ tẽ, ane.

⁴ Ba 'ỳr tẽn omũ nhym kawaru 'õ ajte dja. Kawaru kam-rêk. Nhym me'õ 'ã nhỹ. Pyka kunĩkõt me kute abenwỳr prõt ne aben par kadjy. Kadjy ne me'õja kawaru'ã nhỹ. Nhym me arỳm kum kàxdjwa kajgo ngã, kàxdjwa kajgo jabatành, rytire ne me kadjy kum kungã.

⁵ Nhym kam Mrykĩ'ãtomti jabatành nyja ajte pi'òk no'òk'ã oy djà nHITEPã ja'ã kuta. Nhym kam mỳjja tĩnja jatãrijadjwỳ imã kabẽn ba kuma. Nhym imã,

—Amrẽ tẽ, ane.

Ba 'ỳr tẽn omũ nhym kawaru tykja ajte dja. Nhym me'õja 'ã nhỹ. Mỳjja pytĩ'ã akre djà mỳn o nhỹ. ⁶ Nhym mỳjja tĩn amãnhkrut ne amãnhkrutja kurũm me'õ kabẽn ba kuma. Nãm,

—Ë, arỳm ne mekbê djwỳ kêt. Prãm kam ne me ar ba. Ota djwỳbê trigu'ã akre pydji pãnh raxi. Pãnh me àpênh rã'ã nhym akamàt. Ne kam ajte djwỳ 'òbê xebada'ã akre amãnhkrut ne ikjêkêt adjwỳnhdjwỳ pãnh rax. Pãnh me àpênh rã'ã nhym akamàt. Djwỳ kêt kam, djwỳ kairekam. Nhym bep pidjòbê uba kangômẽ mỳjja kute rõny kangô pyræk ja dja o bikẽn kêt. Tãm dja kumex. O ne me ajne

kêt. Kwãrĩk wãnh tãm mãn o bikẽnh kêt, ane. Nãm ã me'õ kabẽn ane.

⁷ Nhyam kam Mrykĩ'ãtomti jabatãnh nyja ajte pi'õk no'õk'ã oy djã nHITEPã ja'ã kuta. Nhyam kam mỳjja tĩn amãnhkrut ne amãnhkrut kute o ino rerja imã kabẽn ba kuma. Nhyam imã,

—Amrẽ tẽ, ane.

⁸ Ba 'yr tẽn omũ nhyam kawaru rãrãrja ajte dja. Nhyam me'õja 'ã nhỹ. Me'õ nhidjibê ne Tykre. Me tyk'ã amijakre. Nhyam mỳjja kute katẽn tẽmja. Me tyk nhõ pykamã me mrãnh kadjy ja ta ne kute katẽn tẽmja. Ar kute pyka kunĩkõt me kwỳ rax ne me parmã. Me kute abenwỳr prõt ne aben par nhyam djwỳ kêt kam prãm kute me par nhyam me kanêdjwỳ kute me par nhyam pykakam mry djãkrêdjwỳ kute me par kadjy. Kadjy ne ar tẽ. Kam dja me kwỳ rax ne ty.

⁹ Nhyam kam Mrykĩ'ãtomti jabatãnh nyja ajte pi'õk no'õk'ã oy djã nHITEPã ja'ã kuta. Nhyam kam kikre kudjy djã bõr djã krakri me karõ kumex. Mỳj me karõ? Bir, me kute memã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽnhõ ba nhyam kam me kute me par, me tãm karõ ne kumex. Nãm me tĩn prãm kêt mex ne tu mekmã Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽ nhyam kam me me kupa. Me tãm karõ ne kumex ba omũ. ¹⁰ Nhyam me kãj bê kabẽn ne kum,

—Bẽnjadjwỳr Pymati, gajbit amexo apyma ne katãt aje mekmã kabẽn jarẽnh djwỳnh, mã dja mytyrwỳ kute ga me ijo angryk ne pykakam me jao ajkẽ, me kute me ipar pãnh meo ajkẽ? ane. Nãm ã kikre kudjy djã bõr djã krakri me karõ ã kum kabẽn ane. ¹¹ Nhyam kam me'õ mekmã kubẽkã jaka ngã ne memã kum,

—Ë, me arek atyk djã kêtõ akrĩ ngrire. Atyk djã kêt ngrire gẽ me me anhõbikwa paro tẽn inomã kumẽ. Me akõt me Metĩndjwỳnhmã àpẽn, me akamy paro tẽn inomã kumẽ, ane. Nãm ã me'õ me karõmã ane.

¹² Nhyam kam Mrykĩ'ãtomti jabatàn nhya ajte pi'òk no'òk'ã oy djà nhipã ja'ã kuta ba omũ. Nhyam kam pyka kunĩ amingrêk ne. Amingrêk tỳ:x ne. Nhyam kam mytjadwỳ kakrãtyk ne wajêt. Nãm kute kubêkã pytĩ, kakrãtyk pyrãk. Nhyam mytyrwỳjadwỳ no tĩn, no kamrêk tỳx ne. Kute kamrô pyrãk. ¹³ Nhyam kanhêtire jadjwỳ kàjkwa kurũm rôrôk ne. Pykakam rôrôk ne. Kute kôk djãbêr tỳx kute pidjô ngrãngrã ka'urja pyrãk. Nãm ã kanhêtire rôrôk ane. ¹⁴ Nhyam kam kàjkwa ajmã nẽn nhĩ'ãm tẽn akuno. Nãm tu amijarôx ne kute me kute kupip jarôx pyrãk, nhyam kam krãnh kunĩ amũ ajkamẽn krĩ. Nhyam apêxtidwỳ kunĩ amũ ajkamẽn ikwã. Nãm krãnh amũ krĩ djãmã kre rũnh ne krĩ. Nhyam apêxtidwỳ ikwã djãmã kre rũnh ne ikwã.

¹⁵ Nhyam kam apỹnh me ba djari kam bẽnjadwỳr rũnhmẽ me kute meo ba djwỹnhmẽ me krãkamngõnh nhõ bẽnjadwỳrmẽ me õ nêkrêx kumexjamẽ me àprãrmẽ me kunĩ, me kute me pa 'amỹnh nhyam memã àpênh kajgo ar bajamẽ me kute memã o pãnh kadjy àpênhjamẽ me kunĩ ne me amijo apdju. Me tĩn prãme amijo apdju. Nãm me kênkrekam amijo apdjun krãnhkam kẽn krakri amijo apdju. ¹⁶ Ne kam krãnhremã kabẽn ne kẽnãmã kabẽn ne kum,

—On me inhiby arôrôk ne me ijo apdju, me ipro. Krĩ djatikam ỹrjabê me ijo apdju ba me nokre pumũnh kêt. Mrykĩ'ãtomti jabatàn nyjamẽ ar ngrykbê me ijo apdju. ¹⁷ Arỹm ne ar ngryk nhõ akati me iwỳr bõx. Mrãmri ne ar ngrykkumrêx. Mỳj me'õ ne arkum ãmmã? ane. Nãm ã me kabẽn ane.

7

Ar kute mebê 144.000 kuka'ã idji janhôr.

¹ Nhyam kam ijukri kadjy mrãnh djwýnh amãnhkrut ne amãnhkrut ne ku'ê ba omũ. Nãm ar apýnh ku'ê djakam ku'ê. Nhyam ja kàjkwa krax 'ãnh dja nhyam ja kàjkwa nhôt 'ãnh dja nhyam ar ja aktã kàjkwa nhirê'ãnh dja ba omũ. Mỳj kadjy ne ar ku'ê? Apýnh ar ku'ê djari kute kôkbê àptarmã. Pykakam àbêr kêt ne ngô raxbê pyka kêt kam àbêr kêt ne bàkam àbêr kêt kadjy. Kadjy ne ar ku'ê.

² Nhyam kam kadjy mrãnh djwýnh 'õ tẽ ba omũ. Kàjkwa krax kurũm ne kato ba omũ. Nãm ikrakam ràxo pi'òk no'òk djà byn o tẽ. O kute Metĩndjwýnh nhõ àpênh'ã idji janhôr kadjy, Metĩndjwýnh tĩnja nhõ àpênh'ã idji janhôr kadjy. Nãm kubyn o tẽn kam kàj bê arkum kabẽn. Metĩndjwýnh kadjy mrãnh djwýnh amãnhkrut ne amãnhkrutjamã kabẽn. Ar ja kute Metĩndjwýnh kabẽnkôt pykamẽ ngô raxbê pyka kêtto bikênhmã. Ar kumã ne kàj bê kabẽn ne arkum,

³ —Adjỹm, bar Metĩndjwýnh nhõ àpênh'ã idji janhômã, bar me banhõ Metĩndjwýnh nhõ àpênh'ã idji janhô gar kam pykamẽ ngô raxmẽ bào ajkẽ. Me kuka'ã dja bar me idji janhô, Metĩndjwýnh nhõ àpênh tamirĩt gar aje meo abikênh kêt kadjy. Gar kam arỹm pykao ajkẽ, ane. Nãm ã kadjy mrãnh djwýnh arkum ane.

⁴ Nhyam ar me kwỳ krãptĩ kuka'ã idji janhô ba omũ. Me krãptĩ kubê 144.000 ne ar kuka'ã idji janhô. Nãm mekbê idjaer apýnh idji djari me kwỳ'a idji janhô ba omũ.

⁵⁻⁸ Mekbê Djudakam me kwỳ kubê 12.000.

Ne mekbê Rubẽnkam me kwỳ kubê 12.000.

Ne mekbê Gadjikam me kwỳ kubê 12.000.

Ne mekbê Axerkam me kwỳ kubê 12.000.

Ne mekbê Naptarkam me kwỳ kubê 12.000.

Ne mekbê Manaxekam me kwỳ kubê 12.000.

Ne mekbê Ximiãokam me kwỳ kubê 12.000.

Ne mekbê Rewikam me kwỳ kubê 12.000.

Ne mekbê Ixakakam me kwỳ kubê 12.000.

Ne mekbê Djeburōkam me kwỳ kubê 12.000.

Ne mekbê Jōdjekam me kwỳ kubê 12.000.

Ne mekbê Bēnjamīnkam me kwỳ kubê 12.000.

Be, nām me abenā rôrōkkam 'ā akre kubê 144.000.

Me krāptī: kubêkà jaka jangij.

⁹⁻¹⁰ Nhyam kam ijukri, be, me krāptī: ne me kumex ba me omū. Axwe me krāptī. Nām me te kute me'ā akremā. Djām me krāre got. Nām me kute pi'ô pyrāk ne kumex. Mỳj xê ne kumex? Bir, apỳnh mebêngôkre ba djàri, apỳnh amyngràri me ba djàri, apỳnh me ô pyka djàri, apỳnh me kabēn djàri kunīkôt ne me kwỳ Metīndjwỳnho aminhōn krī djāti kabem abenā rôrōk ne kumex ne Mrykī'ātomti jabatānh ny kabem kumex. Nām me kubêkà jaka jangij ne o kumex ne bô byn o kumex ne kam kàj bê kabēn ne,

—Be, mrāmri ne me banhō Metīndjwỳnh, ajbit kubê me bapytār djwỳnh. Tām, krī djàtikam krīja, tām.

Ne Mrykī'ātomti jabatānh nyja, tām. Ar kubê ne me bapytār djwỳnh. Ar tām ne ar ja, ane.

Nām ā me krāptī kabēn ane. ¹¹ Nhyam kadjy mrānh djwỳnh kunī krī djàtimā ipôk ne kumex. Krī djàtimē mebêngêttēmē mỳjja tīn amānhkrut ne amānhkrutjamē ne kadjy mrānh djwỳnh arkum ipôk ne tu mỳrbê rôrōk ne kumex. Ne kam Metīndjwỳnhmā rax jarē ne kum,

¹² —Mrāmri. Kôt ne me ane. Gajbit ne ga mekmā amexo amiptà ba me abenmā amex jarēnho iba ne abenmā araxo amirīt ne ano mex jarēn kam amā amikīnh jarēn abenmā araxmē apyma jarēn abenmā abēnjadjwỳr rax jarēn abenmā mỳjja 'ô abê bipdjur kêtumrēx jarē.

Gora gê me kunī amā ja jarēnh rā'ā rā'ā. Mrāmri. Godja ā ane.

Năm ã kadjy mrãnh djwỳnh ane, pijàm djàje tu mỳrbê rôrôk ne ã kabẽn ane. ¹³ Nhyam kam arkubêngê't'ô imã,

—Mỳj xê ne kute kubêkà jaka jangjênh ne o kumexja? Mỳj xê nã? Mỳj kurũm ne me mỗ? ane.

¹⁴ Ba kam kum,

—Gê't kon, kubêngê't. Gajbit aje mar, ane.

Nhyam kam imã,

—Me ja ne me prĩne meo ajkê. Năm me prĩne me jao ajkê, meo bikênh rax ne. Nhyam me ja katon kam nĩnh mỗn bôx. Arỳm ne me ô kubêkà pỗ nhyam kam aka ne. Mỳjo ne me kupỗ nhyam aka? Bir, Mrykĩ'ãtomti jabatành ny kamrôo ne me kupỗ nhyam aka, ane.

Metĩndjwỳnh kute memã axweo bingrành'ã ne kubêkà pỗnh nhyam aka jakre.

¹⁵ —Kam ne me Metĩndjwỳnh krĩ djàti kabem kumex ne kam kum apê. Akatikam kum apê ne akamàtkam kum apê. Metĩndjwỳnh nhũrkwàtikam ne me kum apê nhyam bep krĩ djàtikam ỳrja dja umao me utàn ar meo ba. Ar me utàr mex ne meo ba.

¹⁶ Kam dja me kum prãm kêt-kumrêx ne kum kôr kêt-kumrêx, nhyam arngrodjwỳ dja me bĩn kêt-kumrêx, nàr kon atemã mỳjja kangro 'ôdjwỳ me bĩn kêt-kumrêx. Mỳkam?

¹⁷ Bir, Mrykĩ'ãtomti jabatành ny krĩ djàti nhipôkri ỳrja, tãm dja ar me utàn meo ba. Kute mrãmri ne mrykĩ'ãtomtio ba djwỳnh kute ô mryo ba ja pyràk.

Ne ngô kute meo tĩn kator djà'ỳr dja meo mỗ.

Nhyam Metĩndjwỳnh ta dja me kunĩ no kangô ku'ôn memã no kangôo apêx nhyam kam me mỳr kêt-kumrêx, ane.

Năm ã arkubêngê'tte 'ô imã kabẽn mex jarênhô ane.

8

Kute o y djà kute o ino rer'ã 'yr.

¹ Nhyam kam Mrykĩ'ãtomti jabatàn ny ajte pi'òk no'òk'ã oy djà kute o ino rer'ã kuta nhyam kam kàjkwakam mỳjja kunĩ anhikrê ne, nhyam myt kwỳr ngrire. ² Nhyam kam kadjy mrãnh djwỳnh kubê 7, Metĩndjwỳnh kabem ku'ê djwỳnh, ar ja ne ar ku'ê ba ar omũ. Nhyam kam Metĩndjwỳnh arkum poti ngã. Poti kubê 7 ne apỳnh arkum kungã nhyam ar amỳ.

³⁻⁴ Nhyam kam kadjy mrãnh djwỳnh 'õ kẽn karỳro ngòn ngrire byn o tẽn o dja, kikre kudjỳ djà bôr djà'ỳr ne o tẽn o dja. Nhyam kam me'õ kikre kudjỳ djà kwỳ rax ne kum kungã. Kute me kabẽnmẽ kikre kudjỳ djào bikarmã ne kum kungã. Metĩndjwỳnh nhõ me mexja kunĩ kute kum amijarẽnhmẽ kikre kudjỳ djà bikar ne xêt ne Metĩndjwỳnh'ỳr bôx kadjy. Krĩ djãti kabem ne kikre kudjỳ djà bôr djà dja. Kẽn karỳro ne adjẽn nhyam kam kadjy mrãnh djwỳnh kikre kudjỳ djãmã adjà nhyam xêr nhyam kam kudjỳmẽ me kabẽn ro'ã Metĩndjwỳnh'ỳr bôx. Kũmmẽ õ me ja kabẽnmẽ Metĩndjwỳnh'ỳr wabin 'ỳr bôx.

⁵ Nhyam kam kadjy mrãnh djwỳnh kikre kudjỳ djà kadjy ngòn byn kam kam kuwy mẽ. Kikre kudjỳ djà bôr djàkam kuwy byn kam kikre kudjỳ djà kadjy ngònkam kumẽn kam pykakam kumẽ, o pyka kôpênat ne. O pyka kôpênat nhyam kam arỳm na krar ne rãrãk ne adjẽn nhyam pykadjwỳ amingrêk ne, tertet ne.

Potibê 7'ã ujarẽn.

⁶ Nhyam kam kadjy mrãnh djwỳnh kubê 7ja kute apỳnh õ poti kubê 7 kakormã.

⁷ Nhyam kam kadjy mrãnh djwỳnh kutewa poti kakô. Nhyam kam namê'ymẽ kuwy rôrôk ne. Kamrômẽ akàn rôrôk ne. Tu tỳmkumrêx ne. Nhyam kam pyka kwỳ ra:x

ne prĩne xêr. Pykamẽ bà nokà 'ỳr 'ãnh ne xêr o ino re. Nhyr bep bõ kunĩ ne prĩne xêr. Nhỹnh ne bõre 'õ xêr kêt.

⁸ Nhyr kam atãri kadjy mrãnh djwỹnhja õ poti kakô nhyr kam atãri mỳjja kute krãnhre jabatãnh pyrãk ne pôr ne mõn nox ne, ngô kôpênat ne. ⁹ Ngô raxbê pyka kêt kam nox nhyr kam ngô kwỳ ra:x ne kamrô, ngô nhikjêbit ne kamrô nhyr ngôkam mỳjja ar baja arỳm kwỳ rax ne ty, ngô ipôkri 'ỳr ne tyk o ino re. Nhyr kà rũnhjadjwỹ amijo ajkẽn wangij, kà kute katẽ 'ỳr ne ngjêxo ino re. Nhyr kam mebêngôkre* ar kãkam bajadjwỹ arỳm kôt ty.

¹⁰ Nhyr kam atãri kadjy mrãnh djwỹnhja poti kakô. Poti kakô nhyr kam kanhêtidjwỹ tỹm, kanhêtireti: ne tỹm. Pôkti: ne tỹm. Nãm kute me kute bô 'ô ngrãmã angjênh nhyr pôk rũnh ja pyrãk. Kàjkwa kurũm ne mõn tỹm. Ngô binhirênh kwỳkam rôrôk ne inore kwỳkamdjwỹ rôrôk ne. Ngô nhino kunĩkam ne tỹm. Nhyr ngô kwỳ rax ne mex rã'ã. ¹¹ Kanhêtire nhidjibê ne y. Nhyr kam idjikôt ngô nhikjê ne ýkumrêx ne. Nhyr kam me kwỳ krãptĩn ty. Ngô djỹ ne me o ikôn arỳm tyko kumex.

¹² Nhyr kam atãri kadjy mrãnh djwỹnhja õ poti kakô nhyr kam mytdjwỹ kwỳ rax ne ajmã nẽn kam akamãt kô tyk ne, no nhikjêkambit ne akamãt kô tyk ne. Ne kam kãjbê pyka kurwỹ. Kurwỹ ngrire nhyr mytyrwỹmẽ kanhêtiredjwỹ kôt ã ane. Akatikam myt kãjbê irã nhyr kam akamãt kô tyk ne. Nhyr akamãtkamdjwỹ mytyrwỹmẽ kanhêtire kãjbê irã nhyr kam akamãt kô ty:k ne.

¹³ Ba kam omũho dja nhyr kam àkkajkritti kýjrũm ton mõ. Kàjkwa tã mõ ba omũ. Nhyr kãj bê memã kabẽn, ne,

* ^{8:9} Apỹnh me õ pyka djãri kunĩkôt ne me kunĩ bêngôkre. Kubẽkã jakamẽ me kakrãtykmẽ me babêngôkremẽ ne me kunĩ: bêngôkre.

—Watĩre, watĩre, watĩre. Pykakam me ar baja watĩre. Arỳm ne kadjy mrãnh djwỳnh kute katẽ amãnhkrut ne ikjêkêt kute poti kakôr 'ỳr, ane.

9

¹ Nhyam kam atãri kadjy mrãnh djwỳnh ò poti kakô nhyam kam kàjkwa kurũm kanhêtire tỳm. Pykamã tẽn tỳm nhyam me kum kam o kajkep djà ngã. Mỳjkam o kajkep djà nã? Bir, kre ry typydjikam o kajkep djà. Kre krã'yr kêt, kre o ino rer kêt, kre ry typydjikam o kajkep djà ne me kum kungã.

² Nhyam kam kam o kajkep ne 'ã kuta nhyam kurũm kuwy kũm katon mõ. Kre ryti kurũm ne kuwy kũm kato. Kute kikatire kũm pyrãk nhyam kam kũmja kàjkwamẽ mytmẽ prĩne o akno nhyam akamãt kô tyk ne.

³ Nhyam kam kũmja kurũm krytkanhê bixadjwỳro kumex. Pykamã ne bixadjwỳro kumex. Ne kam àkrê. Àkrê:kumrẽx ne. Kute me kamjỳrmã ne bixadjwỳro kumex. Kute mrãmri ne pykabê makre kute me kamjỳr nhyam tokryja pyrãk. ⁴ Nhyam kadjy mrãnh djwỳnh krytkanhêmã kum,

—Kwãrĩk wãnh pykakam bõreo abikẽnh kêt, mỳjja nhingrõto abikẽnh kêt, pĩo abikẽnh kêt. Me ajbit dja ga meo ajkẽ. Me kuka'ã idji kêtja, Metĩndjwỳnh kute me kuka'ã idji kêtja, me tãmbit dja ga meo ajkẽ, ane.

⁵ Nã, mrãmri ne krytkanhêja kute me kamjỳr ne kute me kamjêro ba kajgomã. Kute me par kêtê. Nãm me kamjuw nhyam me tokry pymaje àmra ba'ã mytyrwỳ amãnhkrut ne amãnhkrut ne ikjêkêt. Nhyam tokry: ne. Kute makre kute me kamjỳr nhyam tokryja pyrãk. ⁶ Nhyam kam arỳm me te tyk prãme, krytkanhê kute me kamjỳr ar o bakam te tyk prãme, te amitykkam ama ne, ne tyk kêtikumrẽx ne.

⁷ Mă ne krytkanhê kute? Djăm axwe uma? Nà, axwe uma. Năm kute mrămri ne me kute kawaru'ă aben par kadjy kute ngônho kubêkà kawarumă angjênh nhym kam uma ja pyrăk. Nhym krytkanhê mỳjja kute me bēnjadjwỳr krădjê pyrăkja tu. Kēn karỳro krădjê ne kutu. Năm krytkanhê no kre kute mebêngôkre nokre pyrăk. ⁸ Nhym kĭdjwỳ kute me nire kĭ pyrăk nhym wa kute rop djăkrêbê rijăo djwa pyrăk. ⁹ Nhym ôkôt kà kute tepkà pyrăk, ngônho ne ôngăkkà. Ne ara rărăk tỳx ne. Kute mrămri ne me kute abeno bakam kawarumē kămrănhtỳx rărăkja pyrăk.

¹⁰ Nhym tey kute makre tey pyrăk. O kute me kamjỳr ar o ba. Dja kute me kamjỳr ar o ba'ă mytyrwỳ amănhrut ne amănhrut ne ikjêkêt, nhym tokry: ne.

¹¹ Krytkanhê nhô bēnjadjwỳrbê ne kadjy mrănĥ djwỳnh, kre ry typydjikam kadjy mrănĥ djwỳnh. Idjibê ne O bikēnh djwỳnh, mekbê idjaer ne me ta kabēnkam kum Abadô jarê, nhym mekbê kregu kabēnkam kum Apôri jarê. Nhym bep me babêngôkre kabēnkam ne O bikēnh djwỳnh.

¹² Be, watĭre kutewa ne arỳm apêx. Ăkkajkrittire kute memă “Watĭre” jarēnhja kutewa arỳm apêx. Nhym bep watĭre amănhrut ne me'ỳr bôx kêt ră'ă.

¹³ Nhym kam atări kadjy mrănĥ djwỳnhja ô poti kakô nhym kam me'ô kabēn ba kuma. Kikre kudjỳ djă bôr djă kurŭm ne kabēn. Kēn karỳro kikre kudjỳ djă bôr djă Metĭndjwỳnh kabem âmja, kurŭm, anhà kurŭm ne kabēn kato ba kuma. ¹⁴ Nhym kum, kadjy mrănĥ djwỳnh kute poti kakôrmă kum,

—On arkum anhire, kadjy mrănĥ djwỳnhja amănhrut ne o amănhrut djuwprewă on arkum 'ăpre bô gê ar wăm tē. Ngô raxbê Jupraxikam me kute ar uwpre nhym ar ikwăwă, on arkum 'ăpre bô gê ar wăm tē, ane.

¹⁵ Nhyr kam arkum 'ăpre bô nhyr kam ar mã mō. Ar kute me imexmă ne ar mō. Ar kute me kwỳ rax ne me imexmă. Ar kute me imexo tēm ne me kuto katē 'ỳr me paro kră'yrmă. Kadjy ne me ar uwpre nhyr ar ikwă. Ar ô akati ar'ỳr bôx nhyr ar kute me imexmă katon mō. Arỳm ne ar ô amexmē ar ô mytyrwymē ar ô akatimē ar ô myt arỳm ar'ỳr bôx. ¹⁶ Nhyr ar ô krăkamngônĥ kumex. Krăkamngônĥ kawaru'ă krĩa ne kume:x kute pi'ô pyrăk. Năm 'ă akre kubê 200.000.000. Me'ô ne 'ă akren imă arê ba kuma.

¹⁷ Be, Metĩndjwỳnh ne imă ar ô krăkamngônĥ jakre ba omũ. Ba kawarumē krăkamngônĥ pumũ. Kawaru kumex nhyr 'ă krăkamngônĥ kumex. Tăm ne ba omũ. Nhyr krăkamngônĥ aminĥkôt nêje ngônĥo inôkă jangij ne o kumex. Ngônĥo inôkă kamrêkmē ngrăngră kakrătykmē ngrăngră kute măn tu pyrăk. Nhyr krăkamngônĥ nhô kawaru ja ne kră rũnh'ă kabēn. Kră kute rop djăkrêbê rijăo kră pyrăk. Ne ajkwa kurũm kuwymē kũmmē kēn ngrăngră pôkmē apôxo kumex. ¹⁸ Apôxo kumex ne kam me kupa. Be, kuwymē kũmmē kēn ngrăngră pôko ne me kwỳ rax ne me kubĩ. Me kuto katē 'ỳr ne me tyko ino re. ¹⁹ Kawaruja ne àkrêkumrêx. Ajkwakôt ne àkrê, amymē kôt. Aktă àkrê djăkôt ne me kupa. Amy kute kangă pyrăk. Amy kubê kangă krădjwỳ o me kamjă.

²⁰ Nhyr me'ă kătămja, mỳjja kute me imex kurăm me tĩnja, djă năm me ja amim katon wănh axwemă iren Metĩndjwỳnh'ỳr amijo akêx got. Arkati, me ja ne me kute amim mỳjja punu nhipêxjamă irer prăm kêtĥumrêx. Năm me mã ar me karô punumē mỳjjao metĩndjwỳnh karô nhipêxmē arkum amijarēnĥo ba, arkum rax jarēnĥo ba. Be, năm me kēn karỳro, kryt jakao, ngônĥ ngrăngrăo, kēno, pĩo metĩndjwỳnh karô nhipêx ar o ba nhyr rĩt kêt ne umar kêt ne mrănh kêt ne. Ja ne me kum amijarēnh

ar o ba, kum rax jarēnh ar o ba. Me kute kum irer prām kêt-kumrēx.

²¹ Ne kam ajte me kute me parmē me udjymē me prō prāmmē me mjēn prāmmē me àkīnhīmē, ja ne me kute kum irer prām kêt-kumrēx. Me kute kum irer ne Metīndjwỳnh'ỳr amijo akēxmā kute mar kêt-kumrēx. Me axwebit ne me kum kīnh. Nām te Metīndjwỳnh kute mekmā uwēk māt-mā.

10

Kadjy mrānh djwỳnh kute pi'òk byr ne ām.

¹ Nhyr kam kadjy mrānh djwỳnh 'õ, tỳxkumrēx ne ruw. Kàjkwa kurūm ne tēn ruw ba omū. Nām kakrāo prīne amikunon kam djwỳngwỳnh-tire tu. Nokre kute myt pyrāk, ne te kute kuwy pòko krīkam kàjmā pòk ku'ēn pòk jabjē ja pyrāk.

² Ne kam pi'òk no'òk ngrire byn o dja. Pi'òk no'òk arỳm koxen kubyn o dja. Ne kam te djubòk ngò raxbē pyka kêt'ā djan te djuge atỳxā dja. ³ Nām te ajkij ne djan kam kàj bē kabēn. Kàj bē kabēn kute rop djàkrēbē rijāo kār tỳxja pyrāk. Kabēn nhyr kutā na krikrit ne. Nām amipānh kum kabēn. Krikrit 'ā akre kubē 7.

⁴ Na krikrit 'ā akre kubē 7 ne kabēn, ba kam bit ije 'ā pi'òk no'òkmā nhyr kàjkwa kurūm me'õ imā kabēn ba kuma. Nām imā,

—Kwārik wānh. Tu udju. Na krikritkam kabēn'ā akre kubē 7 dja ga tu udju. Kwārik wānh 'ā pi'òk no'òk kêt, ane. Ba arỳm kuma.

⁵ Nhyr kam kadjy mrānh djwỳnh ije omūnh tūmja, ngò raxmē pykamē kam te bikjēr ne āmja, tām ne kàjmā kàjkwamā ubòkja bēn ⁶⁻⁷ mekmā kabēn pydjīn arēn memā kum,

—Mrāmri godja mỳjja amikrà kêt-kumrēx. Godja kadjy mrānh djwỳnh kute katē õ poti kakô nhyr tebē mỳjja

kato. Metĩndjwỳnh kute amrēbē ò àpēnhmā, kabēn jarēnh djwỳnhmā arēnhja dja on tebē kato, kute amitô kêtê. Poti kakôrmē ro'ã dja mỳjja bipdjur arỳm kato. Amrēbē Metĩndjwỳnh kute mekbē mỳjjao bipdjurja ne on kute memā o katormā, ane. Nām ã kadjy mrānh djwỳnh mekmā ane. Metĩndjwỳnh ne kabēnkumrēx. Kôt dja mỳjjao kato. Kam ne kadjy mrānh djwỳnh ubôko kàjmā Metĩndjwỳnh jakren 'ã mekmā ujarēho ku'èn mekmā kum,

—Metĩndjwỳnh ne tĩn o ino rer kêtumrēx. Tĩn, tĩn rã'ã rã'ã. Ta ne kàjkwa nhipêx ne kàjkwakam mỳjja ar baja nhipêx ne. Ne pykajadjwỳ nhipêx ne pykakam mỳjja ar bajadjwỳ nhipêx ne. Ne ngô raxbê pyka kêtjadjwỳ nhipêx ne ngôkam mỳjja ar bajadjwỳ nhipêx ne. Tām dja amitô kêt ne on memā o kato, ane.

⁸ Nhym kam kàjkwa kurũm kute imā kabēn jarēnh tũmja ajte imā kabēn ne imā,

—Ajrã, on 'ỳr tēn kute pi'ôk koxen o ãmwā by. Kadjy mrānh djwỳnh ngô rax nhipôkri te nhikjê djām ne atỳxã te nhikjê djāmwā ne kubyn o dja. 'Ỳr tēn kubê aby, ane.

⁹ Ba kam 'ỳr tēn 'ã ku'uw ne kum,

—Imā pi'ôk no'ôk ngrire ngã, ane.

Nhym kam imā,

—Mĩ, amim abyn krē. Gora kunĩ krē. Atik kadjwỳnhbê dja ÿ nhym bep ajajkwakam godja ànhkumrēx. Ành kute menh djānh pyrāk. Mĩ, ane.

¹⁰ Ba kam ikra kurũm kubê kaba. Pi'ôk no'ôk ngrire ne ba kubyn kukrē. Nhym kam ijajkwakambit ànhkumrēx, ành kute menh djānh pyrāk. Nhym amũ itik kremā tỳm ne arỳm ÿ: ne. ¹¹ Nhym kam imā,

—Be, dja ga ajte anhỳr djwỳnhràmmemā Metĩndjwỳnh kabēn jarē. Kute apỳnh me ò pyka djàri, apỳnh me ba djàri, apỳnh me kabēn djàri, apỳnh me bēnjadjwỳr djàri

krãptíkôt kute meo bikënhmã mekmã arë, ane. Nãm ã kadjy mrãnh djwỳnh imã ane.

11

Metĩndjwỳnh nhõ àpênh amãnhkrut ar ujarënh ba.

¹ Nhyr kam me imã kô ngã, ije ùrkwãti'ã akre kadjy ne me imã kungã. Kute me àbêr djà pyrãk. Nãm me imã kungã nhyr kam Metĩndjwỳnh imã,

—Apa, on 'ỳr tẽn inhũrkwãti'ã akre, ane. Dja ga inhũrkwã'ã akren kam kikre kudjỳ djà bôr djà'ã akren kam me kute imã rax jarënho bajadjwỳ 'ã akre.

² Nhyr bep inhũrkwãti kre kênhbit dja wãnh 'ã akre kêt ne. Mỳkam? Bir, arỳm ne me me bajtemmã kanga. Nhyr kam me kute mekbê idjaer nhõ krĩ mexbê Djeruxarëo bikënhmã, ò krĩ mexo mexkumrëxbê Djeruxarë kute o bikënhmã. Kikre kunĩkôt dja me bajtem mrãn prĩne kikreo ajkën kikre ngràn kam kôt inhũrkwãti kre kênhjao ajkë. Dja me kute o bikënh'ã na tỳm amãnhkrut ne ikjêkêt ne kam ajte 'ã amex. Kam dja ba inhõ àpênh jano.

³⁻⁴ Ba ne ba inhõ pyka djwỳnh ne kam inhõ àpênh amãnhkrut kute pĩbê oriwêre amãnhkrut ikabem ku'êja pyrãk, ne kam ajte kute ngônhpôkti amãnhkrut ikabem ku'êja pyrãk, ar tãm dja ba ar ano, ar kute memã ikabëno amirĩtmã. Dja ar kubêkà kaprĩre jadjàn kam ikabën'ã ujarënh ar ba. 'Ã ujarënh ar ba'ã akati krãptĩ, kubê 1.260. 'Ã na tỳm amãnhkrut ne ikjêkêt ne kam ajte 'ã amex. Godja ã ar ikabën'ã ujarënh ane, ane. Nãm ã Metĩndjwỳnh imã ane.

⁵ Godja me'õ kute aro bikënhmã nhyr kuwy pòk ar ajkwa krekrekôt katon me'õnh bĩ, prĩne ar kurê djwỳnhja 'õ ga. Be, godja me'õ aro kurê djwỳnh prãm nhyr ar arỳm ã o bikënho ane, prĩne kuga. ⁶ Nhyr ar ta kabënkôt Metĩndjwỳnh kàjkwa'ã ijê nhyr na rwỳk kêtumrëx.

Ar Metĩndjwỳnh kabēn'ã ujarēnh bari godja na rwỳk kêt-kumrēx ne. Nhy m kam ajte ar ta kabēnkôt nhy m ajte ngô kamrô. Nhy m ar kabēnkôt apỳnh mỳjja kute meo bikēnh djari apôx ne pykao ajkē. Apỳnh kute pykao bikēnhmã mỳjja apôx tē, aben nHITEPã mỳjja apôx tē.

⁷ Nhy m kam ar Metĩndjwỳnh kabēno amirĩto tē:n kam o amirĩt pa. O amirĩt pa nhy m kam mrydjwaryre dja amim ar kurētuw. Mrydjwaryre kre ry typydji kurũm katorja dja ar'ỳr prôt ne tỳxo ar akrenh mex ne kam ar kubĩ.

⁸ Nhy m kam ar tyn nō. Kikre nhipôkri dja ar tyn nō. Krĩrax jabatànhkam kikre nhipôkri nō. Mỳj krĩrax jabatành? Bir, kam ne me ar õ Bēnjadjwỳr pĩte'ykam kunhō tãm. Kumã ne me idjibē Xôtômamē Edjitu jarē. Nãm me axwekumrēx ne Xôtômakam me ja jaxwe'ã amijakren kam ajte Edjitukam me ja jamakkre kêt'ã amijakre nhy m kam me krĩrax jamã idjibē Xôtômamē Edjitu jarē. Kam ne ar kute Metĩndjwỳnh kabēno amirĩt djwỳnh tyn nō.

⁹ Kam dja me kunĩ omũ. Apỳnh me õ pyka djari, apỳnh mebēngôkre ba djari, apỳnh amyngràri me ba djari, apỳnh me kabēn djari kunikôt dja me ar omũho kumex. Ar tykja pumũho kumex'ã akati amãnhkrut ne ikjêkêt ne 'ã mēdjij. Nhy m me abenmã,

—Kwārĩk wãnh ar adjàr kêt. Axuk wãnh ar nōre, ane.

¹⁰ Nhy m kam pykakam me ar baja kĩnhkumrēx. Ar tyk ne nōrkam ar omũn kĩnhkumrēx ne kam toro kumex ne kam abenmã nēkrēx ngã. Mỳkam ne me ar tykkam kĩnhkumrēx? Bir, ar kute Metĩndjwỳnh kabēn jarēnh djwỳnh ja ne ar pykakam me ar baja prĩne ar meo bikēnho ba. Kam ne me ar tykkam kĩnhkumrēx.

¹¹ Nhy m ar tyk ne nōr'ã akati amãnhkrut ne ikjêkêt ne 'ã mēdjij nhy m kam Metĩndjwỳnh ar akô, ar tĩn kadjy ne ar akô nhy m Metĩndjwỳnh djakôr arkum wadjà nhy m arỳm ar ajte tĩn ne ekrux ne kàjmã dja. Nhy m kam me ar omũn

kam kum ar uma: ne. Kum ar uma tỳxkumrẽx ne. ¹²Nhym kam kàjkwa kurũm me'õ kabẽn. Kàj bê kabẽn ne arkum,
—Apa, on ar amrẽ tẽ, ane.

Nãm ã arkum ane nhym ar kuma. Kuman kam tu kàjmã tẽ. Mã tẽn wabi. Kakraãm ne ar tẽ. Nhym ar kurê djwỳnh arek ar omũho kumex.

¹³Ar omũho kumex katikôt nhym pyka tertet ne. Tu tertet tỳx nhym kam kikre kwỳ ajkaten rôrôk ne me kwỳ rax ne me imex ne. Me kwỳ rax'ã akre kubê 7.000 ne me imex ne. Nhym me tyk kêtja, pyka tertet kute me par kêtja, me tãm ne me tĩn prãmkam Metĩndjwỳnhmã rax jarẽn kum tỳx jarẽ. Metĩndjwỳnh nhõ kàjkwa djwỳnhmã ne me kum rax jarẽ.

¹⁴Be, watĩre nHITEPã watĩre 'õ ne ja. Ota watĩre kute katẽ rã'ã. Arỳm me'yř bõx 'yř.

Kadjy mrãnh djwỳnh kute katẽ kute õ poti kakõr.

¹⁵Nhym kam kadjy mrãnh djwỳnh kute katẽ õ poti kakõ nhym kam kàjkwakam me kabẽn. Kàj bê kabẽn ne. Jejumẽ Bãm'ã ne me abenmã kum,
—Bãmbê me banhõ Bẽnjadjwỳr ne krabê Kritu kute me bawỳr anor, ar tãm ne ar arỳm pyka kunĩkôt ar meo ba. Dja ar meo ba rã'ã rã'ã: ne, ane.

Nãm ã kàjkwakam me kabẽn ane.

¹⁶Nhym kam mebêngêt kubê 24 tu mỳrbê rôrôk ne. Metĩndjwỳnh kabem bẽnjadjwỳr krĩ djakam krĩja me tãm ne me tu mỳrbê rôrôk ne Metĩndjwỳnhmã rax jarẽn kum,

¹⁷—Bẽnjadjwỳr, Metĩndjwỳnh, atỳxo abê kumkati. Ga amrêbê: adjakamã atĩn ne ar aban mã atĩn rã'ã.

Amã ne ba me amikĩnh jarẽ. Arỳm ne ga apymao amijo amirĩt mex ne aje ar meo abamo kraxmã.

¹⁸Apỳnh me ba djari ne me ngryk ar ba, ga gadjwỳ arỳm angryk kato. Arỳm me tyk ne pykakam ikwãja nhõ

akati me'yr bôx. Arým aje me tyk ne pykakam ikwãjao akator ne kam aje memã pãnh jarënhmã. Nhyim anhõ àpênhdjwý arým õ akati me'yr bôx. Anhõ àpênhmẽ akabën jarënh djwýnhmẽ anhõ me mex-tire jamẽ me kum apymaja kunĩmẽ me kâtammẽ me rũnhmẽ. Arým me ja nhõ akatidjwý me'yr bôx, ga aje memã o pãnh nhyim me kĩnhmã. Nhyim bep me axwe kute pykao bikënh djwýnhdjwý arým õ akati me'yr bôx. Ga aje me jao abikënhmã, ane.

¹⁹ Nhyim kam kàjkwakam Metĩndjwýnh nhürkwãti amijã kuta. Amijã kuta nhyim kam pĩo rara kën karýro krãkã djyja, kam ne Metĩndjwýnh kabën'ã kën no'òk nõ, pĩo rara tãm ne amirĩt ne. Metĩndjwýnh nhürkwãtikam ne amirĩt ne. Nhyim kam na adjënh ne rãrãk ne krak nhyim pykadjwý tertet ne. Nhyim namê'y rôrô:ko kumex.

12

Me'õ niremẽ atemã mry kaàk'ã ujarënh.

¹ Nhyim kam mỳjja pumũnh kêt 'õ kàjkwakam kato. Mỳjja rax 'õ ne kato. Me'õ ni ne myt jadjàn o dja. Ne mytyrwý'ã djan o dja. Ne kanhêtireo krã djên kutu. Kanhêtire kubê 12 ne o krã djên kutun o dja. ² Arým tujarô tỳx. Arým kra rwýk 'yr ne kam kra àn tokry nhyim amra.

³ Nhyim kam ajte mỳjja pumũnh kêt 'õdjwý kàjkwakam ajte kato. Ê, atemã mry kaàk kamrêk ne kato. Ti:re ane. Krã kubê 7 ne kam kam bàri kubê 10. Ne krã kunĩkam me bënjadjwýr krã djê tu. ⁴ Ne amyó kanhêtire kute katê 'yr ja kanhên bjêro mō. Kàjkwakam kanhêtire bjêro mōn pykakam kumẽ. Ne kam ni kabem kra kadjy dja. Mỳj kadjy? Bir, nija kra rwýk ne kam amako dja. Ni kra rwýk nhyim on kute krënmã ne kam amako dja. Te kam ama.

⁵ Nhyim kam kra my ruw. Kute ar meo ban kabëno kute me anormã ne ruw. Apýnh me ba djãri kunĩ dja ar meo

ban kabēno me anon ar me axwemã bēn tỳx ba. Djãm kute akrànãmã ar me axweo bamã? Kati, dja kàxo àbêr djào ar meo ba. Tãm. Tãm ne arỳm ruw nhym arỳm Metĩndjwỳnh amim kumỳ. Tu amim mỳnhkumrēx ne amiwỳr o tē. Krĩ djàti'ỳr o tē.

⁶ Nhym bep nãja ne katon prôt ne kapôt kukritmã kato. Nhym Metĩndjwỳnh arỳm kapôt kukritkam kutêp kum kikre. Kute o djuw mexmã ne arỳm kum kikre. Ne kam kam o djuw mex aro ba. Kute o djuw mex'ã akati kubê 1.260. Amex amãnhkrut ne ikjêkêt nhym ajte 'ã na tỳm nhym kam arek aro djuw mexo ba.

⁷ Nhym kam kàjkwakam me abenwỳr prôt. Mĩgeumẽ kadjy mrãnh djwỳnhmẽ mry kaàkmẽ kadjy mrãnh djwỳnhmẽ ar abenwỳr prôt.

⁸ Nhym bep kati, Mĩgeu ne ar tỳxkumrēx nhym te mry kaàkja kute ar parmã. Nhym bep Mĩgeu ne ar tỳxo mry kaàkja jakre ne kàjbê me kumẽ. Nhym kam kàjkwakam me ajte mrãnh kêtumrēx. ⁹ Be, mry kaàk jabatànhtija ne me arỳm bõm kumẽ. Tãm, kangã tũmja kute me kàmex jarēnh djwỳnh, idjibê Xatanaj, kute me kunĩ noo biknor djwỳnh, tãm. Tãm ne me bõm kumẽ, pykamã kumẽ, kadjy mrãnh djwỳnhmẽ ro'ã ne me bõm ar kumẽ.

¹⁰ Nhym kam kàjkwakam me'õ kabēn ba kuma. Kàj bê kabēn ne,

—Ota arỳm me banhõ Metĩndjwỳnh me utà. Arỳm ne umao me utàr mex ne. Djãm me banhõ Metĩndjwỳnh rerek got. Dja prĩne umao me utàn ar meo ba. Nhym Kritudjwỳ Metĩndjwỳnh kute amikôt arja dja kabēnkôt ar meo ba.

Ga arỳm me kute bõm mēnhja pumũ. Kute me bakamy kàmex jarēnh djwỳnhja ne me arỳm bõm kumẽ. Nãm mã me banhõ Metĩndjwỳnh jamakmã me'ã kabēn ne te me banhõ Metĩndjwỳnhbê me bakamy

kurê. Nãm te kubê me bakamy kurê rã'ã nhym akamàt ne akati nhym ajte kubê kurê rã'ã nhym akamàt ne akati nhym ajte tãm rã'ã ne.

¹¹ Nhym me bakamy tu kum ãm tỳx ne 'êxnhĩmã katon bõm kumê. Mỳj kanàrràm ne me bakamy kum ãm tỳx ne? Jeju ne mrykĩ'ãtomti jabatàn nh'ã amijakren ty ne kamrôo meo pãnh. Kanàrràm ne me tu kum ãm tỳx ne.

Xatanaj ne kute Jeju nhõ me ja par nhym me kute umaje Jeju kangamã. Nãm te me kupa. Nhym me Metĩndjwỳnh kanàrràm tu ate krãn Jeju'ã ngrà rã'ãn kàj bê memã Jeju'ã ajarê. Me tĩn prãm kêtikumrêx. Nãm me ã anen kam prĩne amim Xatanaj pyma ngrà ne kàjkwa kurũm bõm kumê.

¹² Ē, kàjkwa, on akĩnhkumrêx. Gê mebêngôkre* akam ar bajadjwỳ akõt kĩnhkumrêx.

Nhym bep pykabê me ar bajamê ngô raxkam me ar bajamê ne arỳm me kaprĩ 'ỳr. Watĩre. Mỳkam?

Bir, Xatanaj, kute me kàmex jarênh djwỳnh, arỳm wãm me awỳr ruw. Arỳm ngry:k ne wãm me awỳr ruw. Arỳm ne tyk nhõ akatio rãm ne jan arỳm amima. Arỳm amiman kam ngry:k ne, ane.

Nãm me ã kàjkwa kurũm kabên ane.

¹³ Nhym me arỳm bõm kumê nhym arỳm mry kaàkja pykakam bõx. Bõx ne kam ni'ỳr prõt ne. Kurũm kra my rwỳkja'ỳr prõt ne. ¹⁴ Nhym kam àkkajkritti jara ne nija pakam apôx. Xatanaj nhidji amãnhkrut ne ikjêkêt. Idjibê kangã ne idji 'ôdjwỳbê mry kaàkja. Nhym àkkajkritti jara nija pakam apôx, kangãbê tor ne kapõt kukritkam tẽm ne bõx nhym Metĩndjwỳnh kute o djuw mexmã. Kute o djuw

* ^{12:12} Apỳnh me õ pyka djari kunĩkõt ne me kunĩ bêngôkre.

mex 'ã amex amãnhkrut ne ikjêkêt ne kam ajte 'ã na pydji. Kadjy ne pakam ara apôx.

¹⁵ Nhym mry kaàkbê kangāja kute nija bĩnmã aêro tẽn aby'ã ngô kapĩ. Ngô rax ne ajkwa krekre kurũm ajkapĩ. Kute 'ã ngô tãm nhym ngô kute mã o mõi ne bĩnmã.

¹⁶ Nhym bep kati, pyka ne nio õbikwan ngômã ajkij nhym kam ngô wadjàn ngrà. Mry kaàk jajkwa krekre kurũm ngõja wadjàn ngrà. ¹⁷⁻¹⁸ Nhym kam mry kaàk nijakam ngry:k ne kam ãm ajbir tẽn dja. Kute ni kra parmã ne dja. Mỳj ni kra nã? Bir, me kute Metĩndjwỳnh kabẽn mar ne kôt amijo baja, ne kute mekbê amipdjur kêt ne Jejukam pijàm kêt ne tu kute memã arẽnha, me tãm ne mry kaàk kute me'ỳr prõt ne me parmã ajbir tẽn dja, ngô rax mỳrri dja, mekam amako dja.

13

Ngô rax kurũm mry'õ kator.

¹ Nhym kam ngô rax kurũm mry 'õ kato ba omũ. Nãm bàri kubê 10 ne krã kubê 7. Ne apỳnh bàri djari bẽnjadjwỳr krãdjê tu. Nhym kam krã kunĩ'ã idji arij ne idjio Metĩndjwỳnh djũn ne. ² Nhym mryja kute rop krori pyræk nhym parja kute mrybê uxu par pyræk, parkop jabjêti. Nhym bep ajkwa krekreja ne kute rop djàkrêbê rijão jajkwa krekre pyræk. Nhym kam mry kaàk mryjamã kum,

—Ikabẽnkôt dja ga meo aban ipymao apyman inhỳr djàkam memã nhỹ, ane. Nãm ã kum ane. ³ Nhym mry krã 'õ ne tyn nõn kam ajte me aêrbê tĩn ne. Kute mrãmri ne me kute me par punukam me akubyn tĩnja pyræk.

Nhym kam me kunĩ, pyka kunĩkôt ari ar aben pumũn kam mry kabẽnkôt ar ban mã kôt ajkamẽ. ⁴ Mry kaàk kute mrymã kum,

—Ga dja ga ipymao apyman inhÿr djàkam nhÿn idjô'ã meo aba, anhÿrja ne me mry kaàkmẽ arkum amijarẽnho ba. Nãm me mrymã amijarẽn kum rax jarẽn kam abenmã kum,

—Mỳj me'õ ne mrymẽ ar kute raxo aben pyrãk ne ar abenwÿr prõt nhym kutã kum ãmmã? Arkati, ane. Nãm ã me abenmã ane.

⁵ Nhym kam mryja kabẽn punubit jarẽnh ar o ba. Mry kaàk djô'ã ne mryja kabẽn punu ar ba. Nãm amijo rax ne ar Metĩndjwÿnh japyrÿ o ba. Nãm ar meo ba, mry kaàk djô'ã meo ba'ã amex amãnhkrut ne ikjêkêt ne naja kuto katẽ. Ne kam mytyrwÿ 'ã akrebê 42. ⁶ Nãm ar meo ban Metĩndjwÿnh japyrÿ o ba. Nãm prĩne Metĩndjwÿnh djũn ne idji japyrÿ ne kam ũrkwãbê kàjkwa djũn ne me kàjkwakam ar bajadjwÿ djũn ne. Djãm mry kabẽn mex got.

⁷ Nhym kam mry kaàk mrymã kabẽn nhym kam kabẽnkôt Metĩndjwÿnh nhõ me ja'ÿr prõt ne. 'ÿr prõt ne me kwÿ pan kàjbê me kumẽ. Ne kam kabẽnkôt, umakôt ar me kunĩo ba ne kabẽnno me ano. Apÿnh mebêngôkre ba djàri, apÿnh amynggràri me ba djàri, apÿnh me õ pyka djàri, apÿnh me kabẽn djàri kunĩkôt ne ar meo ba. Mry ne amijo aptàn Metĩndjwÿnh nhõ me jao ajkẽn kam me kunĩo ba. ⁸ Nhym kam pykabê me ja kunĩ dja me mrymã amijarẽnho ba ne kum rax jarẽ.

Nhym bep me kwÿ, Jeju nhõ pi'òk no'òkkam me idji arija, me ajbit dja me kum mry kĩnh kêt ne kum rax jarẽnh kêt ne. Jejubê Mrykĩ'ãtomti jabatàn nyja ne õ pi'òk no'òk. Kute pyka nhipêx kêtri ne Metĩndjwÿnh arÿm amim me kute Jeju bĩn'ã karõ, me kute Jejuo mrykĩ'ãtomtin kute bĩnmã amim 'ã karõ ne arÿm anhÿr djwÿnhràk kuma. Be, Jeju kubê Mrykĩ'ãtomti jabatàn nyja ne õ pi'òk no'òk, me tĩn rã'ã rã'ã'ã pi'òk no'òk. Nhym me tĩn rã'ã rã'ã kadjy pi'òk no'òkkam me idji arija me tãm

dja me mrymã rax jarênh kêt. Nhym bep me idji'ã no'ôk kêtja, me kunĩ dja me kum mry kĩnh ne kum rax jarênh kum amijarênh o ba.

⁹ Gora me ajamak mex jabej on ama.

¹⁰ Ë, dja me me kwỳo rôrôk ne meo mrãn mekbê ijê.

Ne kam tu me kwỳ pa, kàxdjwa kajgoo tu me kupa.

Nhỹnh me ja dja me meo rôrôk ne mekbê ijê ne kàxdjwa kajgoo me kwỳ pa?

Bir, Metĩndjwỳnh kute amim me'ã karôja, me tãm dja me mekbê ijê ne me kwỳ pa.

Kam dja Metĩndjwỳnh nhõ me ja kute tu amim Jeju markumrêx ne mã 'ã ngrà tỳx ne 'ãno ãm ne kute kanga kêt mã.

Mry 'ôdjwỳ pyka kurũm kator.

¹¹ Nhym kam mry 'õ kato, mry kute katê pyka kurũm kato, ba omũ. Nãm bàri amãnhkrut kute mrykĩ'átomti jabatãnh ny bàri pyrãk. Ne kabên kute mry kaàk kabên pyrãk. ¹² Ne kam mry kaàk jatãri mryja djô'ã umakôt ar meo ba. Ne kam me kunĩmã, pykabê me ja kunĩmã kum,

—On me mry kaàk jatãri mryjamã amijarênh o aba ne kum rax jarê. Mry krã 'õ tyk ne nõi ne kam ajte akubyn tĩnja on kum akabên ne kum rax jarê, ane. Ajrã, ane. Nãm ã mry kute katê mry kaàk jatãri mry ja'ã mekmã karõo ane.

¹³ Ne kam mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhipê:x ne. Kwỳ rax ne ipêx ne. Nãm me ipôkri kuwyo ruw, kàjkwa kurũm pykamã kuwyo ruw. ¹⁴ Be, mỳjja pumũnh kêt ne me noo akno. Nãm pykabê me kunĩ noo akno. Mry kaàk jatãri mryja kabênkôt ne mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhipêx ne, tãri ãmkambit ne mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhipêx ne. Ne kam mekmã kum, pyka kunĩkôt mekmã kum,

—On me mry kaàk jatãri mry ja karõ nhipêx. Mry me kute te kàxdjwa kajgoo krã jayr nhym mã tìn karõ dja ga me ipêx, ane. Ajrã, ane. Nãm ã mry kute katẽ mekmã ane.

¹⁵ Nhym kam me ipêx ne. Nhym mry kute katẽja mry karõ jakô, mry kaàk jatãri mryja karõ jakô nhym arỳm tìn ne arỳm akôn kabẽn ne. Nãm kabẽn ne memã me kwỳ'ã apnên mekmã kum,

—Tãmja kute imã amijarênh kêt ne kute imã rax jarênh prãm kêt. On dja ga me abĩ, ane. Nãm ã mry kaàk jatãri mryja karõ mekmã ane nhym me kabênkôt arỳm me kwỳ pa.

¹⁶ Nhym kam mry kute katẽja ne me kunĩ'ã idji janhô. Nãm me ikra'ã idji janhôn me kuka'ã idji janhô, mry kaàk jatãri mryja nhõ me ja kute amirĩt kadjy. Nhym me kwỳ te kubê amikati, kute me'ã idji janhôr pymaje te kubê amikati nhym tu me'ã idji janhô. Nhỹnh me ja'ã ne idji janhô? Bir, me kunĩ, me kàtammẽ me bẽnjadjwỳrmẽ me õ nêkrêx krãptĩmẽ me õ nêkrêx kêtme me memã àpênh kajgo ar bajamẽ me kute memã o pãnh kadjy àpênhjamẽ. Me ja kunĩ'ã ne idji janhô. Nhỹnh ne me 'õ kukamẽ ikra'ã idji kêt ne. Me kunĩ.

¹⁷ Dja me'õ'ã idji jêt prãm kêt nhym me arỳm kum mỳjja nhõr kêtumrêx, nhym ta kute mỳjja byr kêtumrêx, te kute amim mỳjja byrmã. Me'ã idjikôtbit ne me kute amim mỳjja byr. Mỳj idji nã? Bir, mry kaàk jatãri mryja ne me kwỳ'ã idjin kwỳ'ã numeru janhô.

¹⁸ Be, me no mexbit godja me kuma. Ë, gora me ano mex jabej on mry'ã numeru pumũ. Numeru ja kute me idji pyræk. Nãm 666. Be, mry'ã numeru ne ja.

14

Bàygogomẽ uba kadjy kàx byr.

¹ Nã bãm arek omũnho dja nhym kam Mrykĩ'ãtomti jabatành nyja dja, ba omũ. Krãnhrebê Xijãokam ne dja. Nhym kam kôt me krãptĩ ku'ê. Me krãptĩ kubê 144.000, me tãm ne me kumex. Nhym Mrykĩ'ãtomti jabatành ny nhidjija me kuka'ã arij ne Bãm nhidjijadjwỳ me kuka'ã arij. Me tãm ne me Mrykĩ'ãtomti jabatành ny kôt kumex.

² Ba kam kàjkwakam me ngrer ma. Kute ngô rãrãkti pyrãk, kute na krak pyrãk. Nã, nãm me ngrer mexkumrêx. Nãm me kute pỳjãbàrekam me ngrer pyrãk ba maro dja.

³ Nhym me krãptĩja ngrer ny jarê. Nãm krĩ djàtikam ỳrjamê mỳjja tĩn amãnhkrut ne amãnhkrutjamê mebêngêttẽ, me tãm ne me kabem ku'ên ngre. Ngrer ny ne me arê. Mỳj me ngrer nã? Me ajbit ngrer. Atemã. Me'õ kute arênh kêt. Amũ me'õ kute mar ne arênh kadjy kêt. Me ajbit ngrer, me krãptĩ kubê 144.000, Metĩndjwỳnh kute me utàr ne meo mõiřja, pyka kurũm meo mõiřja, me ajbit ngrer, me ajbit ne me kute mar ne arênh.

⁴ Nãm me mexo amiptàn kabôt katin ar ba. Nãm me kute axwe 'õ mar kêtgam mexkumrêx kute mrãmri ne me kute krô'ã meo prõ kêtgam mex ja pyrãk. Nãm me ã axwemã irero ane. Nãm me mã Mrykĩ'ãtomti jabatành ny kôt ajkamẽn mã kôt mõi. Mrykĩ'ãtomti jabatành nyja abenbê meo ajkij ne meo mõi. Kamrõo ne me utàn meo mõi Metĩndjwỳnhmã me kungã. Me ja ne me kutewa nhym Bãm mã meo mõi kum me kanga. Dja ĩ ajte me kwỳ rax ne kum me kungã. Bãm mã ar ro'ã kute meo aminhõn kute ar meo bamã. ⁵ Nhym me 'êxnhi kêtgamrêx. Nãm me axwe kêtgam mextire ne ar ba. Ajmã kute kêt.

⁶ Nhym kam kadjy mrãnh djwỳnh 'õ kà:jmã ton tẽ. Kàjkwa tã: tẽ. Mỳj kadjy ne ton tẽ? Bir, kute me kunĩmã kabẽn mex jarênhmã. Kute me kunĩ pykabê ar bajamã arênhmã, apỳnh mebêngõkre ba djari, apỳnh amyngarì me ba djari, apỳnh me kabẽn djari, apỳnh me õ pyka

djari kunĩkôt ne kute mekmã arënhmã. Kabën mexja ne mex rã'ã rã'ã. Mekmã tũmràm mex ne kam o ino rer kêtumrëx. ⁷ Nhyr kam kadjy mrãnh djwýnhja ne kàj bê kabën ne memã kum,

—On me amã Metĩndjwýnh pyman kum rax jarë, kute katàt memã axweo pãnh ne kute meo bikënhkam. Arým ne õ akati bõx. Arým kute memã axwe pãnh jarënhmã. Dja memã axweo pãnh. Djãm uma ngri got. On me kum rax jarë, kute kàjkwamë pykamë ngõ raxbê pyka kêtme inoremë kute ipêx djwýnhmã rax jarë, ane.

⁸ Nhyr kam kadjy mrãnh djwýnh 'õdjwý kutewa kôt tën memã kum,

—Metĩndjwýnh dja krĩrãxbê Babirõnijkam me jao ajkë. Arým kute meo mõr djã kaprãrmã. Arým 'ýr. Krĩrãxbê Babirõnij, krĩ jabatãnh tãm ne Metĩndjwýnh arým kute o bikënhmã. Kute pyka mē meo bimirãmã. Kam ne me axwekumrëx. Me axwebit ne me ar kam ba. Ne kam pyka kunĩkôt me axwemã me prék ne. Nhyr kam me õ'ã pyka kunĩkôt axwe. Ne kam kute me'õ kuprý, kurëti'õ kute amiwýr me 'wýr nhyr me kute 'ã aben japanh ne kam kôt axwe, kôt kurëti ar ba pyrãk. Nãm ã krĩrãxbê Babirõnij ã pyka kunĩkôt memã ane. Kute mrãmri ne me kute kadjwati kangõ* kõm ne bibãnh ne axwebit kute mar ja pyrãk. Kam ne Metĩndjwýnh mekam ngryk ne kute prĩne meo bikënhmã.

⁹⁻¹⁰ Nhyr kam kadjy mrãnh djwýnh 'õdjwý kadjy mrãnh djwýnh ar kutewakôt tën kàj bê memã arën memã kum,

—Ë, me ikra'ã mry nhidjija ne me kuka'ã mry nhidjija kute mryo Metĩndjwýnh ne mry karõo Metĩndjwýnh ne

* ^{14:8} Mỳjja me kute o kõm ne kôt bibãnh kunĩja, kadjwati kangõmë uba kangõmë, mỳjja kangõ kunĩ ne me kum kadjwati kangõ jarë.

arkum amijarēnh o ban kum rax jarēnh o baja me tām gêdja Metīndjwỳnh mekam ngryk ne prīne meo ajkē. Djām ngryk rerek got kàjbê meo ajkē. Dja prīne meo bikēnh mex ne. Arỳm ne ngry:k ne. Mỳj me'ô gêdja kubê amijo apdju? Be djām me kunĩo ajkē.

Be, dja Metīndjwỳnh me ja, me kum mrymē mry karō kīnhja kuwykam me kurē. Kuwymē kēn ngrāngrā pôkkam me kurē nhym me kam ànnhirēnh o kumex. Mrykĩ'ātōmti jabatānh nymē kadjy mrānh djwỳnh ar nokrekam dja me ànnhirēnh o kumex. ¹¹ Nhym kuwy kũmja mã wabi, kute o ino rer kêtumrēx. Kuwy kute me kamjêrja kũm rā'ã rā'ã. Nhym me arek ànnhirēnh o kumex rā'ã: rā'ã. Djām me tyk djà kêt mã? Arkati. Djām akamāt kam nār kon akatikam dja me tyk djà kêt? Arkati. Dja me arek ànnhirēnh o kumex. Be, dja ã Metīndjwỳnh meo bikēnh o ane. Me kute mrymē mry karōmē o Metīndjwỳnh ne arkum amijarēnh o ba ne kute arkum rax jarēnh ar o ba ne 'ã idjija, me ja dja Metīndjwỳnh prīne ã meo bikēnh o ane. Nām ã kadjy mrānh djwỳnh kabēn ane.

¹² Kam godja Metīndjwỳnh nhō me ja, me kute Metīndjwỳnh kabēnkôt ar amijo baja, me kute tu amim Jeju markumrēxja, me ja dja me mã 'ã ngrà tỳx ne 'ãno djan kanga kêtumrēx.

¹³ Nhym kam kàjkwa kurũm me'ô imã kabēn ba kuma. Nām imã,

—On 'ã pi'òk no'òk. Ĕ, me kute Bēnjadjwỳr 'ãno ãm nhym mete me par ja dja me kīnhkumrēx. Bēnjadjwỳr kadjy me tykja dja me arỳm kàjkwakam Jeju'ỳr bôx ne kam kīnhkumrēx. Metīndjwỳnh kute memã kīnh jadjār kadjy ne arỳm me ô akati me'ỳr bôx. Dja Metīndjwỳnh mã memã kīnh jadjār rax ne, ane.

Nhym kam Metīndjwỳnh Karō imã,

—Nà, mrāmri. Mrāmri ne arỳm me àpênh raxkam katyk. Me àbirkam dja me arỳm kàjkwakam tyk djà kêt ne. Nām me Jeju'ã ngrà tỳx ne mã kum apê. NhyM Metĩndjwỳnh me omũn arỳm kute pãnh memã kĩnh jadjàr raxmã, ane. Nãm ã Metĩndjwỳnh Karõ imã ane.

¹⁴ Ja ne arỳm apêx ba kam ajte mỳjja 'õ pumũ. NhyM kakrã jaka ajte kato. Kato nhyM kam kam me'õ nhỹ. Kute me'õ my pyræk ne bẽnjadjwỳr krãdjê tun o nhỹ. Kẽn karỳro krãdjê ne kutu. Ne kam kàx nhibôti ne kubyn o nhỹ. Wa mexkumrêx.

¹⁵ NhyM kam kadjy mrãnh djwỳnh 'õ Metĩndjwỳnh nhũrkwãti kurũm kato. Katon kum kàj bê kabẽn, kakrãkam ÿrjamã kabẽn ne kum,

—On aparmã anhõ kàxwã o abên o bàygogo jakàn o atom. Arỳm ne õ akati 'ỳr bõx. Arỳm ne ngrà tẽ. Arỳm ne pykabê me ja nhõ akati me'ỳr bõx. Kute bàygogo ngrà nhyM me kute o atom nhõ akati pyræk, ane. ¹⁶ NhyM kam kabẽnkõt pykamã kàxo abên o akàro tẽn kam o atom. Nãm ã kakrãkam ÿrja me'ã bàygogo jakreo ane.

¹⁷ NhyM kam kadjy mrãnh djwỳnh 'õdjwỳ Metĩndjwỳnh nhũrkwãti kurũm kato. Kàjkwakam Metĩndjwỳnh nhũrkwãti kurũm kato. Ne adjwỳnhdjwỳ õ kàx nhibôti. Wa mexkumrêx.

¹⁸ NhyM kam ajte kadjy mrãnh djwỳnh 'õdjwỳ, õ kuwy djwỳnh kikre kudjỳ djà bõr djà kurũm kato. Katon kam kàj bê kum kabẽn. Kadjy mrãnh djwỳnh kute kàxdjwa mex byr ne o ãmjamã kabẽn ne kum,

—On aparmã anhõ kàxo abên pidjôbê uba djô jakàn o atom. Arỳm ne tuk ne kumex. Nà, ã'ik pytĩja pumũ. Arỳm ne pykabê me ja nhõ akati me'ỳr bõx. Kute pidjô tuk nhyM me kute o atom nhõ akati pyræk. Nãm ã kum ane. Nãm me axwe'ã pidjô tuk nhyM me kute o atom nhõ akati jakre.

Metĩndjwỳnh arỳm me axwekam ngryk ne pĩne kute meo bikēnhmã. 'Ă ne pidjô tuk jakre.

¹⁹⁻²⁰ Nhyam kam kabēnkôt tu pykamã kàxo abên o pidjô krô jakàro tēn kam ôjao atom ne kam pidjô kangôo pôx djàkam kumex ne. Metĩndjwỳnh nhô djwỳmẽ pidjô kangôo pôx djà raxi. Kam ne kumex ne, kute kangôo pôxmã. Metĩndjwỳnh mekam ngryk ne pĩne kute meo bikēnh'ã ne djwỳ pynēnh djàkam me kute pidjô kumex nhyam pĩne kute anēnh jakre. Atykmã ne pidjô kangôo pôx djà dja.

Nhyam me kam kumex ne, nhyam kam pĩne anê nhyam kam me kamrô prô:t ne. Pidjô kangôo pôx djà kurũm me kamrô prôto nō. Djãm me kamrô ngri got. Axwe me kamrô rax ne prô:to nōn kam tàm ne. Kute ngô pyræk ne kam ã ubỳm ane. Kawaru jajkwa krekrekam kàxiràx 'ãnh ne ubỳm itep ne. Me kamrô tàm mōr ry'ã akre kubê 300 kiometu. Nhỹnh me ja kamrô nã? Bir, me kum Metĩndjwỳnh kĩnh kêtja, me axweja. Dja ã Metĩndjwỳnh me axweo bikēnho ane, me imexo ane.

15

Me kute apỹnh meo bikēnh djàri amỳnh ne o ku'ê.

¹ Nhyam kam mỳjja pumũnh kêt 'ôdjwỳ kàjkwakam kato ba omũ. Nãm ã tire ane ne ã uma ane. Kadjy mrãnh djwỳnh kubê 7 ne apỹnh mỳjjao kute meo bikēnh djàri amỳn o ku'ê. Apỹnh mỳjjao kute meo bikēnh djàri ja godja Metĩndjwỳnh aben nhitepã meo bikēnho tēn kam 'ôo ino re. Ne arỳm ngryko ino re.

² Ba arek omũnho dja nhyam mỳjja kute imôti pyræk, kute ixeo imôti pyræk kato ba omũ. Ixemẽ kuwymẽ akà. Nhyam mỳrri me ku'ê. Mỳj me nã? Bir, me kum mrymẽ mry karô kĩnh kêt ne kute arkum mex jarēnh kêtsumrēx nhyam te mry kute meo aminhōn me'ã idji janhōrmã,

te me'ã idjimẽ numeru janhômã. Me ja ne me ixeo imôti mỳrri kumex. Metĩndjwỳnh nhõ pỳjãbàre ne me amỳn o kumex. Me kam Metĩndjwỳnhmã ngrer kadjy. ³ Mỏdjê kubê Metĩndjwỳnh nhõ àpênhjamẽ Mrykĩ'átomti jabatành nymẽ ar ngrer ne me arẽ.

—Bẻnjadjwỳr, Metĩndjwỳnh, atỳxo abê kumkati.

Mrãmri ne ga araxo mỳjja kunĩ nhípêx nhym akôt rax ne uma ne.

Ga ne ga abê pyka kunĩkôt me kunĩ nhõ Bẻnjadjwỳr rax ne ar meo aba mextire ne ar meo aba.

Nã gãm memã akabẻn pỳnh ne arẽ ne katàt memã akabẻn jadjuw.

⁴ Nà, Bẻnjadjwỳr, nhỳnh ne me'õ kum apyma kêt got.

Nhỳnh ne me'õ amã amextire jarẻnh kêt got. Me kunĩ dja me kum apyman abenmã arax jarẻ.

Gajbit ne ga amexo apyma.

Nhym kam pyka kunĩkôt me kunĩ dja me awỳr ban bẻx ne amã rax jarẻnh o kumex.

Nã gãm prẻne memã o pãnh, katàt memã o pãnh.

Nhym me kunĩ arỳm omũn kam amã rax jarẻ, ane.

Nãm ã me ngrer ane. ⁵ Nhym kam ijukri Metĩndjwỳnh nhửrkwãti amijã kutan dja. Kàjkwakam Metĩndjwỳnh nhửrkwãti amijã kutan dja ba omũ. Nhym kadjwỳnhbẻ Metĩndjwỳnh nhõ kumoka'ẻ mextire jadjwỳ amijã kutan dja. ⁶ Nhym kam Metĩndjwỳnh nhửrkwãti kurũm kadjy mrãnh djwỳnh kubê 7ja apôx. Nãm apỳnh mỳjjao kute meo bikẻnh djari kubê 7ja me kadjy amỳn o ku'ẻ. Kubẻkà jaka, kubẻkà jadjẻnh ne angij ne o ku'ẻ. Ne kẻn karyỏo amirunh pren 'ã ku'ẻ.

⁷ Nhym kam mỳjja tĩn amãnhkrut ne amãnhkrut 'ỏ ne arkum ngỏnh ngã. Kadjy mrãnh djwỳnh kubê 7jamã apỳnh kungã. Kẻn karyỏo ngỏnh kubê 7 ne arkum kungã. Ngỏnh o ipu ne arkum kungã. Mỳj ne kam ipu? Bir,

Metĩndjwỳnh ngryk ne kam ipu. Metĩndjwỳnh ta tĩn ne ar ba rã'ã rã'ã ne kute o ino rer kêt, tãm ngryk ne ngônkhkam ipu. Tãm ne arkum kungã.

⁸ Nhyk kam Metĩndjwỳnh kũm prĩne ũrkwãti kre jaê. Mỳj kũm nã? Bir, Metĩndjwỳnh raxmẽ mexmẽ tỳxmẽ uma kam kũm. Tãm ne prĩne ũrkwãti kre jaê. Nhyk me te Metĩndjwỳnh nhũrkwãtimã ngjênhmã. Nhyk arỳm Metĩndjwỳnh kũm mebê aptà. Nhyk kadjy mrãnh djwỳnh kubê 7 ne apỳnh mỳjjao kute meo bikênh djari kubê 7ja me'ã kapĩno ku'ê, aben nwhitepã me'ã kapĩno ku'ê. Nhyk me'ã kapĩn pa nhyk me arỳm Metĩndjwỳnh nhũrkwãtimã wangij.

16

Me kute ngônhbê 7kam Metĩndjwỳnh ngryk me'ã kapĩn.

¹ Nhyk kam Metĩndjwỳnh nhũrkwãti kurũm me'õ kabên. Kãj bê kabên ne kadjy mrãnh djwỳnh kubê 7mã kum,

—On o tẽn pykakam kapĩ. Ngônhbê 7kam Metĩndjwỳnh ngryk ipuwã on kapĩ, ane.

² Nhyk kam kadjy mrãnh djwỳnh kutewa o tẽn pykakam kapĩ. Nhyk kam kuwê me'ã apôx. Kuwê punure. Tokry:. Nhỹnh me ja'ã ne apôx? Bir, mry kute me'ã idji janhôr nhyk me kute mry karõmã rax jarênhja, me tãm ne kuwê me'ã apôx.

³ Nhyk kam atãri kadjy mrãnh djwỳnhja Metĩndjwỳnh ngryk 'õdjwỳ kapĩ. Ngõ raxbê pyka kêtksam ne kapĩ nhyk arỳm ngõ ta tu kamrõ, kute me'õ tyk kamrõ pyrãk. Nhyk kam ngõkam mỳjja ar baja kunĩ ty. Tu tykkumrêx.

⁴ Nhyk kam atãri kadjy mrãnh djwỳnhja Metĩndjwỳnh ngryk 'õdjwỳ kapĩ. Ngõ bixabjêrmẽ inorekam ne kapĩ. Nhyk arỳm ngõ ta tu kamrõ. ⁵ Nhyk kam kadjy mrãnh

djwỳnh kute ngô pumũnh djwỳnh kabẽn, ba kuma. Nãm Metĩndjwỳnhmã kum,

—Be, mrãmri. Ga ne ga amexo apyma ne amrêbê: adjakamã atĩn ne ar aban mã atĩn rã'ã, mrãmri.

Nã gãm katàt memã o pãnh ne, ane.

⁶ Nãm me anhõ me mexja nhimex ne, ne akabẽn jarẽnhdjwỳnhjadjwỳ nhimex ne, ne me ja kamrô kapĩ: no kumex.

Ga arỳm meo angryk ne kam pãnh ngô kamrô memã angã, me kute o kõmmã.

Mrãmri ne pãnh mexkumrêx, ane.

Nãm ã ngô pumũnh djwỳnh Metĩndjwỳnhmã ane.

⁷ Nhym kam kikre kudjỳ djà bôr djàdjwỳ kabẽn ne, ne kum,

—Nà, mrãmri, Bẽnjadjwỳr, Metĩndjwỳnh atỳxo abê kumkati.

Ga ne ga akabẽn pydjìn arẽn arỳm prĩne katàt memã o pãnh ne, ane.

Nãm ã kikre kudjỳ djà bôr djà kabẽn ane.

⁸ Nhym kam atãri kadjy mrãnh djwỳnhja Metĩndjwỳnhngryk 'õdjwỳ kapĩ. Myt'ã ne kapĩ nhym kam myt pôr ne prĩne me kuga. ⁹ Arngro tỳxkumrêx ne prĩne me kuga. Te me kuga nhym me mã Metĩndjwỳnh japrỳ. Metĩndjwỳnh kute apỳnh mỳjja kute meo bikẽnhmã me'ỳr anorja tãm ne me aprỳ. Mã aprỳ. Me kute amim kator kêt ne wãnh axwemã irer kêt kumrêx. Kute kum mex jarẽnhdjwỳnh kêt kumrêx.

¹⁰ Nhym kam atãri kadjy mrãnh djwỳnh ja Metĩndjwỳnhngryk 'õdjwỳ kapĩ. Mry krĩ djakam kapĩ nhym arỳm õ me ja'ã akamàt kô tyk ne. Akamàt kô tyk prĩne meo ajkamuw. Nhym kam me tokry djaje tu àmnhirẽnho kumex. ¹¹ Àmnhirẽnhbê Metĩndjwỳnh japrỳo kumex. Kàjkwakam Metĩndjwỳnh ne me ùn

ne. Me tokry djàje, kuwême mỳjja tokry djàje ne me Metĩndjwỳnh djũno kumex ne amim kator ne kute wãnh axwemã irern 'ỳr amijo akêx kêtikumrêx.

¹² Nhyam kam atãri kadjy mrãnh djwỳnhja Metĩndjwỳnh ngryk 'odjwỳ kapĩ. Ngô raxbê Jupraxikam ne kapĩ nhyam kam tu ngô ngrà, me kam tẽm kadjy. Kàjkwa krax kurũm me bẽnjadjwỳr tẽm ne ngô'ã rêr, kadjy ne ngrà. ¹³ Nhyam kam karõ amãnhkrut ne ikjêkêt ne apôx ba omũ. Karõ punu kute bri ponhti pyræk ne apôx ba omũ. Mry kaæk jajkwa krekremẽ mry jajkwa krekremẽ ar kabẽn jarẽnh djwỳnh 'êxnhĩa jajkwa krekremẽ ar ja jajkwa krekre kurũm ne bri apôx, ba omũ.

¹⁴ Ar karõ punu kute amijo brija ne Ar kubê Xatanaj nhõ àpẽnh ne kam kute mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhípêxmã. Ne kam mã me bẽnjadjwỳr rũnh'ỳr ba. Pyka kunikôt me bẽnjadjwỳr rũnh kunĩ'ỳr ban meo akprõ. Me me'ỳr prõt kadjy ne meo akprõ. Metĩndjwỳnh tỳxo kubê kumkati ngryk nhõ akatikam, õ akati pymakam dja me me'ỳr prõt ar ba.

¹⁵ Me abenwỳr prõt kadjy ne me abenwỳr mõn aben tẽpo mõ nhyam Jeju imã kabẽn ne. Ne imã,

—Ë, on me ikabẽn ma. Dja ba me aêrbê me'ỳr bõx. Kute me àkĩnhĩ me aêrbê me ũrkwãmã ngjêx ne mekbê àkĩnh ba pyræk. Dja ba ã me aêrbê me'ỳr ibõx ane. Nhyam bep me õt kêt ne no tỳx ne kute ikam amako krĩa dja me kĩnhkumrêx. Me tãm dja me kute me mrãnhmã kute kubêkà jangjênh ne mrãnh djækam amako krĩa pyræk. Nhyam bep me ate krĩa dja me kute me õt mỳrri me ban bõx nhyam me kute kubêkà jangjênh kêt ne pijàmkam mrãnh pyræk. Dja me ã kute ikam amak kêtja pijàm ane, ibõxkam ã pijàm ane. Nãm ã Jeju Kritu memã amibõx djà jarẽho ane.

¹⁶ Nnym kam ar karõ punu kute amijo brija me bēnjadjwỳr rũnh akprõ. Me kute me'yr prõt kadjy ne meo akprõ. Me kute abeno bikprõnh djà nhidjibê Amadõ. Mekbê idjaer kabēnkam ne Amadõ. Kam ne me bēnjadjwỳr rũnh abeno akprõ.

¹⁷ Nnym kam kadjy mrãnh djwỳnh kute katē ne Metĩndjwỳnh ngryko ino rer kapĩ. Kõk djãbērkam ne kapĩ nnym kam Metĩndjwỳnh krĩ djãti kurũm me'õ kabēn. Metĩndjwỳnh nhũrkwãtikam krĩ djãti kurũm ne kabēn ne. Kàj bê kabēn ne,

—Anũ, o ino rer ne arỳm ja, ane.

¹⁸ Nnym kam na adjēnhmē krakmē rãrãkmē. Nnym kam pykadjwỳ tertet tỳ:x ne. Nãm amingrēk tỳx ne. Me bakrax kurũm me bakukãmãre aben nHITEPã bixadjwỳr tēm ja'õ kute pyka kute amingrēk ja'õ pumũnh kētkumrēx. Nãm tertet tỳ:x ne.*

¹⁹ Nnym kam krĩrax jabatãnhbê Babirõnijkam pyka ajkij nnym kikre kunĩ rõrõk ne ajkaten amingrãn kumex. Babirõnijkam pyka amikokij ne arỳm amãnhkrut ne ikjēkēt ne ikwã. Nnym pyka kunĩkõt djwỳ krĩrax rõrõko kumex nnym kikre prĩne amikaten kumex. Be, mrãmri ne Metĩndjwỳnh Babirõnij jabatãnhja mar ar o ban kam arỳm o ajkē, prĩne kum axweo pãnh ne. Nãm tu mekam ngryk tỳx ne. Mỳj me'õ gēdja kubê amijo apdju? Be, dja me kunĩo ajkē, prĩne meo ajkē. Djãm Metĩndjwỳnh me axwekam ngryk kēt got.

²⁰ Nnym kam apēxti kunĩ nhĩ'ãm mrãn akuno. Nnym krãnhdjwỳ kunĩ tu akuno.

²¹ Nnym kam namē'y me'ã rõrõko kumex. Kãjkwã kurũm ne me'ã rõrõk ne. Axwe abatãnh, axwe utĩ. Utĩkam 'ã akre kute 40 kiru pyrãk. Djãm kam got me axwe

* 16:18 Djãm pyka kute amingrēk kēt Arkati. Pyka kute amingrēk.

kangan kam Metĩndjwỳnhmã rax jarẽ? Arkati, nãm tu me Metĩndjwỳnh djũno kumex. Namê'y kute meo bikẽnhkam tu Metĩndjwỳnh djũno kumex. Djãm namê'y rôrôk kajgo got? Kati, nãm meo bikẽnh rax ne.

17

Me'õ kuprỳ kurẽti mry'ã ÿr.

¹ Nhyam kam kadjy mrãnh djwỳnh kubê 7 kute ngõnhbê 7 jamỳnhja 'õ ne imã,

—Apa, amrẽ tẽ, ba amã mỳjja jakre ga omũ. Me'õ kuprỳ ne ja. Tãmja ne ngõ kunĩ'ã krĩ, ane. Tãmja ne me kunĩ abenmã arẽ. Me kunĩ arỳm abenmã kurẽ jarẽ. Nhyam Metĩndjwỳnh arỳm axwe man kute o bikẽnhmã. Krĩraxbê Babirõnij ne me'õ kuprỳ kurẽ'ã amijakre. Krĩrax jakam ne mỳjja punu ne kam kute me'õ kuprỳ kurẽti pyrãk.

² Nhyam apỳnh pyka djari me õ bẽnjadjwỳr rũnh 'ỳr bao ku'ê. 'Ã aben japa. Nhyam pyka kunĩkõt me kunĩ 'ỳr ban kam kumex. Me'õ nija ta ne memã kadjwati kangô* ngã nhyam me o ikõn ajbãn kam kurẽo kumex.

Nãm ã kadjy mrãnh djwỳnh imã ane. ³ ã imã anen kam mã ikarõo tẽ. Kapõt kukritmã ne ikarõo tẽn o bõx. Ba kam me'õ kuprỳ kurẽtija pumũ. Nhyam mry kamrêk'ã nhỹ. Nhyam mryja'ã idjio tuknĩ. 'Ã idjijao ne prĩne Metĩndjwỳnh japrỳn ùn ne. Nhyam mry krãbê 7 ne bari bẽ 10.

⁴ Nhyam me'õ kuprỳ kurẽtija kubêkà kamrêkmẽ tyk jadjàn o nhỹ. Kunhêr krãptĩ. Kẽn karỳrmẽ kẽn mextemẽ angà krã kute ngap jadjênh pyrãk. O ne amikunhêr. Ne ngõnhkrã byn o nhỹ. Kẽn karỳro ngõnhkrãkam mỳjja kroo ipu ne kubyn o nhỹ. Mjên prãmmẽ kurẽmẽ ja ne kam

* 17:2 Mỳjja me kute o kõm ne kõt bibãnh kunĩja, kadjwati kangõmẽ uba kangõmẽ, mỳjja kangô kunĩ ne me kum kadjwati kangô jarẽ.

o ipun 'ã kubyn o nhỹ. ⁵ Ne kuka'ã idji. Mỳj idji nã? Bir, mỳjja bipdjur. Bir,

—Krĩrax jabatãnhbê Babirônijkam ne me kuprỹ kurēti
kator kutewa nhym kam me ô'ã pyka kunĩkôt
punu ar ba, arĩk ar ba.

Nãm ã kuka'ã idji ane.

⁶ Me'õ kuprỹ kurētija tu ajbã. Kamrô ne o ikõn kam ajbã. Nãm prĩne Metĩndjwỳnh nhõ me mexja kwỳ nhimex ne, prĩne me kute tu amim Jeju markumrẽx ne mã kôt bikamēnh nhym me te kute me par nhym me mã kôt bikamēnhja ne prĩne me imex ne me kamrô kapĩn o ikõn kam ajbã. Be, nija ne ba omũn kam kam ino tyn djan te ije omũnhmã ne kam,

—Tô mỳj nã? ane.

⁷ Nhym kam kadjy mrãnh djwỳnh imã,

—Mỳkam ne ga kam ano tyn dja? ane. Ę, ba mỳjja bipdjurja amã arẽ ga ama. Ba amã nija jarẽ, krĩrax kute ni jaxweti'ã amijakreja amã arẽ ga ama, ne ajte mry kute turja jarẽ. Mry krãbê 7 ne bãribê 10, tãm dja ba amã arẽ, ga ama.

⁸ Mry aje omũnhja ne amrẽbê tĩn ne ar ba. Ne kam tu akuno. Dja ajte kato. Kre ry typydjikurũm ajte katon ar mrã. Ar mrãn kam tu biknorkumrẽx ne. Nhym pykabê me ja te omũn kam abenkam no tyn kumex. Me kute Jeju mar kêtja dja me te kute mry marmãn kam abenkam no tyn kumex ne abenmã,

—Mỳj mry got ja? Nãm tĩn ne ar ban akunon kam ajte akubyn kato, anhỹro kumex.

Djã nãm Metĩndjwỳnh me ja tĩn rã'ã rã'ã'ã pi'ôk no'ôk got me kôt mry ma? Kati, pyka nhipêx kêttri kute me ja tĩn rã'ã rã'ã'ã pi'ôk no'ôk kêt. Kam dja me mry mar kêtikumrẽx ne. Kam ne me mry tĩn ne biknor ne ajte akubyn katorja pumũn kam abenkam no tyn kumex.

⁹ Ĕ, me no mexbit dja me kuma, me kute mỳjja marbit dja me kuma. Ĕ, mry krābê 7 kubê mỳjja amānhkrut. Krā kubê krānhre ne krī. 'Ā ne nija krī. Adjwỳnhdjwỳ krābê bēnjadjwỳr rūnhbê 7. ¹⁰ Bēnjadjwỳrbê 5 ne arỳm kêt mexi. Nhyr bep pydji ne tĩn ne ar ba rā'ā, nhyr bep ikjêja ne kator kêt rā'ā. Dja katon kam ar meo ba ngrire. ¹¹ Be, mryja amrēbê tĩn ne ar ban arỳm biknorja, tām ne kubê bēnjadjwỳr rax'ō, bēnjadjwỳr rūnhbê 7 ja'ō, ne arkôt akuno.

¹² Nhyr bep bāribê 10, aje omūnhja kubēdjwỳ bēnjadjwỳr rūnhbê 10. Kraxje mete ar'ā bēnjadjwỳr mēnh nhyr ar kute ar meo ba kêt. Adjỳm, tūmrām, dja me ar'ā bēnjadjwỳr mē nhyr ar meo ba. Mrymē ar aprakamā ar ar meo ba. Dja ar ro'ā ar meo ba ngrire.

¹³ Be, bēnjadjwỳr rūnhja godja ar abenkôt kabēn ne tu mry kabēnkôt ar meo ba. Nhyr mryja pydji ne bēnjadjwỳr raxo ar akren ar meo ba. ¹⁴ Nhyr kam bēnjadjwỳr rūnhja dja Mrykī'ātomtĩ jabatānh ny'ỳr prôt ne. Ar kunĩ dja ar'ỳr prôt ne.

Nhyr bep Mrykī'ātomtĩ jabatānh ny ta dja amijo aptān pyka mē aro amrà. Djām Mrykī'ātomtĩ jabatānh ny bēnjadjwỳr ngri got. Arkati. Bēnjadjwỳr raxbê kumkatiti:. Kute bēnjadjwỳr raxo pykabê me bēnjadjwỳrja kunĩ jakrenh mexi. Kam ne kubê Bēnjadjwỳr raxbê kumkatiti:. Kam dja ō me jamē prĩne pyka mē ar bēnjadjwỳrbê 10jao amrà. Ō me ja, Metĩndjwỳnh kute amiwỳr me 'wỳr ne kute amijo me utārja nhyr me tu kute amim markumrēx ne mā kôt bikamēnh ne kute kanga kêt, me tām dja me Mrykī'ātomtĩ jabatānh nykôt mōn kurē djwỳnhjao ajkē.

Nām ā kadjy mrānh djwỳnh imā ane. Ā imā 'ā ujarēnh ane. ¹⁵ Ne kam arek imā kabēno dja ne imā,

—Ĕ, apỳnh ngō ikwāja, 'ā me'ō kuprỳ kurēti krī ga aje omūnhwā, ngōja ne kute me urāk. Me'ā ne ngōja

amijakre. Apÿnh me ò pyka djàri, apÿnh me ba djàri, apÿnh me bêngôkre ba djàri, apÿnh amyngràri me ba djàri, apÿnh me kabên djàri kunìkôt me ja'ã ne ngôja amijakre.

¹⁶ Ne aje bàribê 10 pumũnhwãmê mry'ã ÿr ga aje omũnhwãmê ar tãm dja Ar kubê ni kuprÿ kurëtija kĩnh no kati ne arkum kurêkumrêx ne kam o ajkê. O ajkên prĩne kunhêrmê ò kubêkà mexja kubê kunĩ by nhym tu irãri nō. Nhym kam ar ĩ kwÿ krê, me'ò kuprÿ nhĩ kwÿ krên kam 'ã kàtàm kuwykam kumê nhym prĩne xêr.

¹⁷ Mrãmri dja ar ã o ane. Mÿkam? Bir, Metĩndjwÿnh ne kadjy ar ngrêk ne, bēnjadjwÿrbê 10ja ar ngrêk ne. Metĩndjwÿnh ta ne arÿm amim 'ã karō ne kam ar kadjwÿnhbê arkum arê. Nhym kam kôt ar bēnjadjwÿrbê 10ja ôkre kadjwÿnhbê amim 'ã karōn o ajkê. Nãm ar axikôt kabên ne mrymã kum,

—Gajbit dja ga apydjin abēnjadjwÿr rax ne ar meo aba. Nhym be nija gēdja wãm nō, ane. Nãm Metĩndjwÿnh anhÿr djwÿnhràr tu kōnh arkum irkumrêx nhym kam ar kôt o tēn o tēn inomã kumê. Ar kute amimar kêt ne ar Metĩndjwÿnh kabēnkôt tē.

¹⁸ Nhym krĩrax jabatãnhbê Babirōnij ne me'ò kuprÿ kurēti ga aje omũnh wã'ã amijakre. Krĩraxja ne pyka kunìkôt me kadjy bēnjadjwÿr nhym bēnjadjwÿr kunĩ 'ÿr ba:o ku'ê, 'ÿr ò nêkrêxo bao ku'ê, nhym kam krĩraxbê Babirōnij raxo bēnjadjwÿr ja jakre ne kam meo ba, ane. Tãm ne me arÿm o ajkê, ane. Be, nãm ã kadjy mrãnh djwÿnh imã 'ã ujarēnh anen imã arēho tēn inomã kumê.

18

Kute pyka mẽ Babirōnijo bimràk.

¹ Ba arek omũnhô dja nhym kam kadjy mrãnh djwỳnh 'õ kàjkwa kurũm tẽn ruw. Kute bẽnjadwjỳr rax pyràk ne adjẽnho prĩne pyka kurwỳ. ² Ne kam kàj bê kabẽn ne, —Ë, arỳm ne kêt ne. Krĩraxbê Babirônij, krĩ jabatãnhja ne Metĩndjwỳnh prĩne o ajkẽn pyka mẽ meo amrà nhym arỳm kêt ne.

Arỳm ne Xatanaj nhõ àpênh punu 'ỳr bõx ne kam kam ar ba. Nhym kam apỳnh me karõ punu djàri kam ar ba. Nhym apỳnh àk punu djàri kunĩdjwỳ me kum kurêja kam ar ba.

³ Mrãmri ne Metĩndjwỳnh arỳm prĩne pyka mẽ meo amrà nhym kam kam ar ba. Mỳkam?

Bir, axwe pãnh. Babirônijkam ne me axwebit ar ba. Kam ne me axwe'ã bit abenmã karõ.

Kute me'õ kuprỳ kurêti 'õ kute amijã memã àpnênh nhym me tu 'ỳr ba ar ba nhym kute memã kadjwati kangô* nhõr nhym me kute o kõm ne bibãnh ne kurê ar ba pyràk.

Nãm me ã pyka kunĩkõt kum krĩraxbê Babirônij kĩnhô ane. Pyka kunĩkõt ne me bẽnjadwjỳr kunĩ kum kĩnh ne 'ỳr bao ku'ê kute me'õ kuprỳ kurêti'ã me kute aben japanh pyràk nhym pyka kunĩkõt me kute nêkrêxo ba djwỳnh Babirônij'ỳr õ nêkrêxo bao ku'ê ne arỳm pãnh õ pi'òk kaprĩ rax ne.

Babirônij axwe kum nêkrêx prãm kute me'õ mjên prãm pyràk nhym me kute nêkrêxo ba djwỳnh kõt õ pi'òk kaprĩ rũnhkumrêx ne. Djãm Babirônij mex got. Axwe punu, ane.

Nãm ã kadjy mrãnh djwỳnh kabẽn ane. ⁴ Nhym kam kàjkwa kurũm me'õdjwỳ kabẽn ne memã kum,

* 18:3 Mỳjja me kute o kõm ne kõt bibãnh kunĩja, kadjwati kangômẽ uba kangômẽ, mỳjja kangô kunĩ ne me kum kadjwati kangô jarẽ.

—Apa, inhõ me ja, on me me kurũm akato. Mekõt me ajaxwe ba ije mekõt me ajo ibikẽnh karõ on me akato, ane.

⁵ Be, nãm Babirõnij aben nHITEPã axwe tẽn arũm kãjkwa 'yr itep ne. Nym Metĩndjwũnh kute axweo biknor kêt kumrẽx. Nãm kuman o nhỹ, ane.

⁶ Gora me amipãnh. Krĩraxbê Babirõnij kute me ajo bikẽnh 'ãnh dja ga me amipãnh o abikẽnh itep ne, o aben pyrãk ne.

Kati, me amipãnh o abikẽnh amãnhkrut. Djãm krĩraxbê Babirõnij kute me ajo bikẽnh ngri got. Axwe kute me ajo bikẽnh raxi, kam dja ga me amipãnh o abikẽnh amãnhkrut ne.

Nãm mỳjja djyõ me akõm ne. Kam dja ga me amipãnh mỳjja djyõ kõmo amãnhkrut ne, ane.

Nãm mỳjja djyõ kõm'ã kute meo bikẽnh jakre,

—Kam dja ga me amipãnh mỳjja djyõ kõmo amãnhkrut ne, ane.

⁷ Krĩraxbê Babirõnij ajbit ne raxo amiptãn õ nêkrẽx kumex. Kam dja ga me me kaprĩmẽ me tokrymẽ o amipãnh, kute õ nêkrẽx kumexja 'ãnh o itep ne.

Nãm krĩraxbê Babirõnij õkre kadjwũnhbê amim,

“Ota ba arek ibẽnjadjwũrkumrẽx ne nhỹ. Mỳkam dja ba ikaprĩ?

Djãm imjẽn ibê tyk got ba ikaprĩ?

Djãm ibixangri dja ba ibẽn kêt mex ne nhỹ?

Kati, ibixangri kêt. Kam dja ba ikaprĩ kêt kumrẽx”, ane.

Nãm ã krĩraxbê Babirõnij ni'ã amijakreo ane.

⁸ Nãm ã amim ane ne kam nhỹ. Kam dja têbê apũnh mỳjjao kute meo bikẽnh djari 'yr bõx.

Myt tãm kam dja o bikẽnh djaja kunĩ abenã rõrõk ne arũm 'yr bõx.

Gêdja tyk 'yr bõx ne bixangri 'yr bõx ne kum prãm 'yr bõx.

Têbê dja o bikênh djà ja kunĩ 'ỳr bôx. Nhyr kam me kuwykam kumê nhyr xêr.

Bênjadjwỳrbê Metĩndjwỳnh ne tỳxkumrêx ne kum axwe pãnh jarê nhyr arỳm 'ỳr bôx.

Nãm ã kabên ane.

⁹ Pyka kunĩkôt dja me bênjadjwỳr àmrao kumex. Me bênjadjwỳrja kum nija kĩnh ne 'ỳr bao ku'êkam kute me me'õ kuprỳ kurêti'ỳr me bao ku'ê ja pyràk. Kam dja me abej àmrao kumex. Me kute kukwakam amim nêkrêxo àptàr o bakam. Dja krĩrax pôr ne kũm ty:k ne. Nhyr me bênjadjwỳr abej àmra:o kumex, ¹⁰ omũho kumex. Krĩrax kaprĩmê tokry pymaje ne me nĩjar djan omũho kumex ne kam abenmã kum,

—Watĩre, Babirônij. Krĩrax jabatành, krĩrax pyna, watĩre.

Nãm tebê Metĩndjwỳnh prĩne ajo ajkê ga nõ, ane.

¹¹ Nhyr me pyka kunĩkôt kute nêkrêxo ba djwỳnhjadjwỳ àmrao kumex ne kaprĩ:re. Nhyr tu wãnh nêkrêx nõ. Mỳj me'õ godja me kute nêkrêxo ba djwỳnhbê nêkrêx byn pãnh pi'ôk kaprĩ ngã? Arkati. Babirônij ne ipêxri me kute nêkrêxo ba djwỳnh kute kum nêkrêx rero bajamã o pãnh ne.

Nhyr arỳm xêr nhyr kam ¹² me'õ kute mekbê apỳnh me kunhêr djari byr kêtumrêx, me õ kên karỳrmê kryt jakamê kên jadjênhmê angà krã kute ngàp jadjênh pyrãkmê kubêkà jakamê kubêkà tykmê atemã kubêkà mêrebê xêdamê kubêkà kamrêkmê apỳnh pĩ kudjỳ djàrimê apỳnh mrybê erpãxi djwao mỳjja nhipêx djàrimê apỳnh pĩ pãnh raxo mỳjja nhipêx djàrimê atemã ngônhbê brôdjimê ngôn tykmê atemã kênbê mamoremê ¹³ mỳjja djãnhbê kaneramê me krã ngrành djãmê kikre kudjỳ djãmê me kudjỳ djàbê miramê me kudjỳ djà 'ômê uba kangômê atemã rõny kangô 'ômê atemã djwỳ djôm 'ômê djwỳbê trigumê me õ kritbê mrytimê mrykĩ'átomtimê

kawarumẽ pĩo kàmrànhýtýmẽ me memã àpênh kajgo ar ba, me kute meo pãnh ne amim me pa 'amýnh nhym me memã àpênh kajgo ar bajamẽ. Nà, mebêngôkredjwỳ.

Ja kunĩ ne Babirônij tĩnri amim amýn pãnh memã pi'ôk kaprĩ ngã nhym kam ajbir kêt ne. Mỳj me'ô godja amim amýn kam pãnh mekmã pi'ôk kaprĩre ngã. Arkati.

¹⁴ Nhym me kute nêkrêxo ba djwýnh Babirônijmã kum,
—Be, apýnh me amã mỳjja mex kínhja ne arým me abê kêtumrêx. Me anhõ nêkrêxmẽ me akunhêr kunĩ ne arým tu biknorkumrêx. Dja ga ajte omũnh kêtumrêx, ane. Nãm ã me kute nêkrêxo ba djwýnh kum ane.

¹⁵ Ne nĩjar djan omũnho kumex. Krĩrax kaprĩmẽ tokry pymaje nĩjar djan omũnho kumex. Kukwakam ô nêkrêx rax ne mekbê kêt nhym me kam o aman kam abej àmrao kumex ne kam kaprĩ:ren abenmã kum,

¹⁶ —Watĩre, Babirônij, krĩrax jabatành, watĩre. Tãm ne arým kêtumrêx.

Nãm ipêxri kubêkà mexbit jangij ne o mrã. Kubêkà jakamẽ kakràtykmẽ kamrêkmẽ. Nãm kunhêr pãnh raxobit amikunhêr, kên karýmẽ kên jad-jênhmẽ angà krã kute ngàp jadjênh pyràkmẽ. Ý, tãm ne arým kêt ne.

¹⁷ Nêkrêxja ne arým pyka mẽ amrà. Amikrà kêt ne arým pyka mẽ amrà. Kàxdjàkênh ipôk pydjikam, ane.

Nãm ã me kute nêkrêxo ba djwýnh kaprĩkam abenmã ane.

Nhym kam me ngô raxkam kàkam ar bajadjwỳ kaprĩ. Me kute ngô raxbê pyka kêtam kà raxo ba djwýnhmẽ me kàtàm kàkam ar bajamẽ me kute kào ba djwýnh nhõ àpênhmẽ me kute ngôkôt nêkrêxo bajamẽ. Me ja kunĩ ne me kaprĩn nĩjar kumex ne àmrao kumex. ¹⁸ Krĩrax pôk ne kũm tyk pymaje ne me nĩjar omũnho kumex, abej àmrao kumex ne kàj bê abenmã kum,

—Krĩrax jabatànha pydjii. Nhỹnh ne 'ômẽ kute aben pyræk? ane. Nãm ã me kà raxkam ar baja abenmã ane.
¹⁹ Ne kam kaprĩkam pykao amikrã kaprêprêk ne krĩrax jabej amran kam kaprĩ:re ne kum,

—Watĩre, Babirônij, krĩrax jabatànha, watĩre.

Akukwakam ne ba me ikunĩ inhõ nêkrêx rũnh ne. Nã bãm me kàkam awỳr mỳjjao iban o bôx ga pãnh me imã mỳjja ngã. Ba me ikunĩ akukwakam inhõ nêkrêx rũnh ne.

Ga tebê arỳm pyka mẽ amrà. Jakam dja ba me arĩk ar iba, ane.

Nãm ã me ngô raxbê pyka kêtgam kà raxkam ar baja krĩraxo aman ã kum ane. Nhym kam atemã me'õ kabên.

²⁰ —Be, kàjkwa, on akĩnh. Arỳm ne Metĩndjwỳnh o ajkê. Me gadjwỳ, Metĩndjwỳnh nhõ me gamê Jeju kute me anorjamẽ Metĩndjwỳnh kabên jarênh djwỳnhmẽ on me akĩnh. Metĩndjwỳnh arỳm me apãnh Babirônijo ajkê. Kam dja ga me tu akĩnhkumrêx.

²¹ Nhym kam kadjy mrãnh djwỳnh tỳxkumrêx 'õ kên by. Kên rax, kên jabatànha. O ne mekbê idjaer bày ngãn ôm ne. Tãm ne kumỳn o ngô rax kôpênàt ne. Ne mekmã kum,

—Dja ã Metĩndjwỳnh krĩrax jabatànhbê Babirônijo bikênho ane, kôpênàto bê o ane. Gêdja tu biknorkumrêx ne ajte kator kêtgamrêx.

²² Godja ajte me'õ me akam ngrer kêtgamrêx. Atemã pijábaremẽ pomẽ ngônho potimẽ. Ja kunĩkam ngrer dja ajte me akam kator kêtgamrêx. Nhỹnh ne me'õ môn ajte me akam ngrero dja? Arkati.

Nhym me apỹnh ê mex djari 'õ ajte me akam kator kêtgamrêx. Nhỹnh ne me ê mex 'õ me akam dja? Arkati.

Nhym me ni'õ me akam djwỳ ka'uko ỳr kêt-kumrêx.
Nhỹnh ne me ni'õ djwỳ ka'uko nhỹ got ga me aje
marmã?

²³ Nhym ngônhpôkdjwỳ me akurwỳ kêt-kumrêx. Nhỹnh
ne me akam ngônhpôk 'õ godja me akurwỳ?

Ne me keketdjwỳ mar kêt ne. Nhỹnh ne me'õ ajbir
abenwỳr mõi ny got kĩnhkumrêx ne kute abenmã
kabên ne keketmã? Arỳm kêt-kumrêx.

Me akam me kute nêkrêxo ba djwỳnh ne pyka kunĩkôt me
kurãm õ nêkrêx rũnh ne.

Ga arỳm apỹnh me ba djari me kunĩ noo akuno. Nã
gãm adjukaneo me noo akuno nhym arỳm pãnh
Metĩndjwỳnh prĩne ajo ajkê, ane.

Nãm ã kadjy mrãnh djwỳnh ane.

²⁴ Be, Babirônij ne Metĩndjwỳnh kabên jarênh
djwỳnhmẽ Metĩndjwỳnh nhõ me mexja par ar o ba.
Babirônij kabênkôt ne me pyka kunĩkôt me par ar o
ba. Kam ne Metĩndjwỳnh meo ngryk ne me pãnh prĩne
Babirônijo ajkên pyka mẽ o amrà.

19

Me kute Metĩndjwỳnhmã mex jarênh.

¹ Nhym kam mỳjja kute me krãptĩ kanga pyræk ba kuma.
Kàjkwakam ne me krãptĩ kabên ne, ne,

—On me Metĩndjwỳnhmã mex jarê. Me banhõ
Metĩndjwỳnh, ajbit ne kubê me bapytàr djwỳnh,
gu me kam abenmã mex jarê abenmã bẽnjadjwỳr
rax jarê.

² Ta ne kabên pỹnh ne katàt memã axwe pãnh jarê.
Mrãmri ne arỳm kum pãnh jarê. Me'õ kuprỳ
kurêtija, tãmja pydji ne rax ne pyka kunĩkôt me'ã
axwe rẽ nhym me kôt axwen arĩk ar ba, tãm. Kumã
ne Metĩndjwỳnh pãnh jarê.

Arỳm ne kam ngyrk ne o ajkê. Nãm õ àpênho ngyrk ne kam me pãnh o ajkê, kute õ àpênh par ne kamrô kapĩnkam ngyrk ne kam me pãnh me'õ kuprỳ kurêtijao ajkê. Mrãmri, ane.

Nãm ã kàjkwakam me krãptĩ ane.

³ Ne kam ajte kàj bê kabên ne,

—On me Metĩndjwỳnhmã mex jarê.

Krĩrax jabatãnhbê Babirônij ne mã pôr ne kũm tyk rã'ã rã'ã. Àtyk kêtikumrêx, ane.

Nãm ã kàjkwakam me krãptĩ ane.

⁴ Nhyam kam mebêngêtbê 24mê mỳjja tĩn amãnhkrut ne amãnhkrut ne tu mỳrbê rôrôk ne Metĩndjwỳnhmã rax jarê. Metĩndjwỳnh krĩ djatikam ãrjamã rax jarên kum,

—Mrãmri godja ga ã o ane, ane.

Ne kam ajte abenmã kum,

—Gu me on Metĩndjwỳnhmã rax jarê, ane.

⁵ Nhyam kam krĩ djati kurũm me'õ kabên ne,

—Ë, me akunĩ, me abê Metĩndjwỳnh nhõ àpênh, me amã umaja, me abênjadjwỳrmê me akàtammê me akunĩ on me me banhõ Metĩndjwỳnhmã mex jarê, ane.

⁶ Nhyam kam mỳjja kute me krãptĩ kangao kumex pyræk ba kuma. Kute ngô rãræk pyræk, kute na krikrit tỳx pyræk. Nhyam me krãptija kabên ne,

—On me Metĩndjwỳnhmã mex jarê. Bênjadjwỳr djwỳnh me banhõ Metĩndjwỳnh tỳxo kubê kumkati, ta ne bênjadjwỳr rax ne mrãmri ar meo bakumrêx, kumã dja ga me mex jarê, ane.

⁷ Ë, gu me on bakĩnhkumrêx. Me kute abenã ar mênh kadjy bakĩnhkumrêx. Gu me abenmã raxmê mex jarê. Arỳm ne õ akati 'ỳr bôx. Arỳm ne me kute Mrykĩ'ãtomti jabatãnh nymê prômê abenã ar mênhmã, kam dja gu me bakĩnhkumrêx.

Arỳm ne nija amimex ne. ⁸ Arỳm ne kadjy kum kubêkà ngã nhym arỳm adjà. Kubêkà mexkumrêx, kubêkà jadjênh, kubêkà ajmã kute kêtkumrêx, ane.

Nãm ã me krãptĩ memã ane. Nãm Metĩndjwỳnh kute ò me mexjamã axwe kêt jarênh nhym me katàt mrãnh'ã kubêkà mex jakre ne ta ò me ja'ã prõ jakre.

⁹ Nhym kam kadjy mrãnh djwỳnh imã,

—On 'ã pi'òk no'òk. Arỳm ne me kute Mrykĩ'ãtomti jabatành nymẽ prõmẽ abenã ar mênhmã, nhym me arỳm kute kadjy djwỳ djàrmã. Arỳm kadjy mry kumex ne. Nhym arỳm memã kabên. Me Mrykĩ'ãtomti jabatành nymẽ ro'ã ò kwỳ krên rax kadjy memã kabên ne. Me ajbit dja me kĩnhkumrêx. Me Mrykĩ'ãtomti jabatành nykôt ò kwỳ krênja, me ajbit dja me kĩnhkumrêx. On 'ã pi'òk no'òk, ane. Nãm ã kadjy mrãnh djwỳnh imã ane. Ne kam ajte imã,

—Ë, mrãmri ne Metĩndjwỳnh arỳm kabên pydjìn arẽ, ane.

¹⁰ Ba kuman kam kabem itu mỳrbê tỳm ne bit ije kum rax jarênhmã, bit ije kadjy mrãnh djwỳnhmã rax jarênhmã nhym imã,

—Kati, kwārĩk wãnh. Badjwỳ ne ba Metĩndjwỳnhmã idjapênh, akamymẽ ar akôt Metĩndjwỳnhmã idjapênh. Akamymẽ ar atỳxkumrêx me aje mekmã Jeju'ã adju-jarênhjakôt ne ba kum idjapênh. Badjwỳ ne ba ar akôt kum apê. Kam dja ga Metĩndjwỳnhmãbit rax jarẽ, ane.

Be, me akajmãtã ne Metĩndjwỳnh kabên jarênh djwỳnh ô'ã memã Jejubit'ã ujarênh ar ba. Ga me kam gadjwỳ ijuk'ã Jejubit'ã adjujarênh ar aba. Kumãbit ne me kute rax jarênh ar o bamã, ane. Nãm ã kadjy mrãnh djwỳnh imã ane.

Me'ò kawaru jaka'ã ÿr.

¹¹ Nhyam kam kàjkwa ajkij nhyam kawaru jakaja dja. Nhyam me'õ 'ã nhỹ. Me'õ nhidjibê Kabênkumrêx, ne ajte idji 'õbê Katàt kabên ne 'ã nhỹ. Nãm katàt memã axwe pãnh jarên kôt me'yr prôt ne. ¹² No pòk kute kuwy pòk pyràk ne kam bënjadwỳr rax krãdjê tu. Krãdjê krãptĩ ne kutu. Ne ta idji 'ã wajêt. Nhyam me kute idjija pumũnh kêt, ajbit ne kute aminhidji pumũnh. ¹³ Ne õ kubêkà kute kamròkam irja jadjà. Nhyam me kum idji jarê. Idjibê Metĩndjwỳnh Kabên. Tãm ne me kum arê.

¹⁴ Nhyam kàjkwakam Metĩndjwỳnh nhõ krãkamngôn timerãkrãptĩ kôt mō. Ne kam kubêkà mexkumrêx, kubêkà jaka, kubêkà ajmã kute kêt jangij ne 'ã mō. Kawaru jaka'ã ne me krĩn kôt mō. ¹⁵⁻¹⁶ Nhyam Bënjadwỳr jajkwa krekre kurũm kàxdjwa kajgo kato. Kàxdjwa kajgo djwa mexkumrêx ne kato. Nhyam kubêkà'ã idjin kjê'ã idji. Idjibê Bënjadwỳr raxbê kumkatiti:.

Kute bënjadwỳr raxo pykabê me bënjadwỳrja kunĩ jakrenh mexi.

Kam ne kubê Bënjadwỳr raxbê kumkatiti:.

Ne kam kàxdjwa kajgo djwa mexjao dja apỹnh me ba djari meo ajkê. Meo ajkên kam ar meo ba, me kum àpênhmã dja kabêno me anor ar o ba. Kabêno me anon me axwemã bën tỳx ar ba. Djãm kute akrànrmã ar me axweo bamã? Kati, dja kàxo àbêr djào ar mekam ngryk ban mekam ngryk mex ne. Godja Metĩndjwỳnh ngryk janênh djakam me kurê ne prĩne me anê nhyam me kamrò prôt ne. Djãm Metĩndjwỳnh tỳxo kubê kumkati ngryk ngri got? Nãm ar meo ban ĩ mekam ngryk mex ne.

¹⁷⁻¹⁸ Nhyam kam kadjy mrãnh djwỳnh pydjĩn dja, ba omũ. Arngro tỳxkam ne dja. Ne kam kàj bê àkmã kabên ne. Àk kàjkwa tã tor ne mrãnhja kunĩmã kabên ne, ne kum,

—Me apa. Amrê me aben pydji. Arỳm ne Metĩndjwỳnh me amã me anhõ kwỳ krẽn djà rax ne o atom ne, me aje krẽn ne ajajnemã. Ê, bẽnjadjwỳr nhĩmẽ krākamngõnh nhõ bẽnjadjwỳr nhĩmẽ me àprār nhĩmẽ kawaru nhĩmẽ 'ã krākamngõnh krĩa nhĩmẽ me kute me pa 'amỳnh nhym me memã àpênh kajgo ar baja nhĩmẽ me kute memã o pãnh kadjy àpênhja nhĩmẽ me bẽnjadjwỳr nhĩmẽ me kàtàm nhĩmẽ me kunĩ nhĩ dja ga me krẽn ajajne, ane. Nãm ã kadjy mrãnh djwỳnh àkmã kabẽn ane.

¹⁹ Nhyam kam mry kute meo bajamẽ õ krākamngõnhmẽ me bẽnjadjwỳr rũnhmẽ arỳm akuprõ. Me kute Jeju kawaru jaka'ã ỳrja 'ỳr prõtãm ne me akuprõ. Nhyam arỳm kutã Jejudjwỳ õ krākamngõnhreo akprõ.

²⁰ Ne kam amijo aptàn ar pa 'amỳn kuwyo imõtikam ar kumẽ. Nãm mrymẽ kabẽn jarênh djwỳnh 'êxnhĩa ro'ã ar pa 'amỳn aro tẽn kuwyo imõtikam ar kumẽ. Kabẽn jarênh djwỳnh 'êxnhĩa ta kute mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhipêx, kute mry djô'ã kabẽnkõt mỳjja pumũnh kêt kwỳ nhipêx ne o kute me noo biknor. Nhỹnh me ja ne me noo akuno? Bir, me'ã mry nhidji jarij ne kute mry karõmã amijarênh ne kute kum rax jarênhja, me tãm ne kabẽn jarênh djwỳnh 'êxnhĩa me noo akno. Kam ne Bẽnjadjwỳr Jeju mrymẽ kabẽn jarênh djwỳnh 'êxnhĩa ar ro'ã ar pa 'amỳn aro tẽn kam kuwyo imõtikam ar kumẽ. Ar tĩn ne ar pa 'amỳn aro tẽn kuwyo imõtikam ar kumẽ. Kuwymẽ kẽn ngrãngrã pòkkam ar kumẽ.

²¹ Ne kam me kõt mõrja nhimex ne. Jeju kawaru'ã ỳrja tãm ne ajkwa krekre kurũm kàxdjwa kajgo katorjao me imex ne. O ne pyka kunĩkõt me bẽnjadjwỳrmẽ ar õ krākamngõnh ro'ã me imex ne. Me imex nhym àk kunĩ me kwỳ krẽ:n meo ajne.

20

Xatanaj djuwpre'ã amex kubê 1.000.

¹ Nhyam kam kady mrãnh djwýnh 'õ kàjkwa kurũm tẽn ruw ba omũ. Ikrakam ne kam o kajkep djà byn o tẽn o ruw. Mỳjkam o kajkep djà nã? Bir, kre ry typydjikam o kajkep djà ne kubyn o tẽn o ruw. Kàxiràxtimẽ ne kubyn o ruw.

² Ne kam mry kaàkjao tỹm, kubê ne Kangã tũm, kute me kàmex jarẽnh djwýnh. Xatanaj tãm ne o tỹm ne kàxiràxtio uwpre. Djãm uwpre'ã amex pydji got. 'Ã amex krãptĩ. 'Ã amexbê 1.000. ³ Nãm tu kre ry typydjikam kumẽn 'ã ijẽn kam o kajkep ne prĩne 'ã ijê djào amrà, mỳjja kute tom pyrãk o prĩne oy.

Be, Xatanaj kute ajte pyka kunĩkõt me noo biknorbê ne krekam kumẽn 'ã ijê. Godja 'ã amexbê 1.000 apêx nhyam kam ajte kady mrãnh djwýnh 'ã kutan kaba nhyam ar ba ngrire. Tãm ne ja. Be, ba kam ajte mỳjja 'õdjwý pumũ.

⁴⁻⁵ Be, me krĩ djàtidjwý ne kumex ba omũ. Nhyam me kam krĩ. Metĩndjwýnh ne arỹm me jamã kum,

—Me ga dja ga me memã axwe pãnh jarẽ, ane.

Me karõdjwý ne ba omũ. Mỳj me karõ nã? Bir, me kute memã Jeju'ã ujarẽnh ar ban Metĩndjwýnh kabẽn'ã ujarẽnh ar ba nhyam me kute me mut krãkãr nhyam me tyk karõ ne ba omũ. Me kute mrymẽ mry karõ arkum rax jarẽnh kêt, kute aro Metĩndjwýnh ne arkum amijarẽnh kêt nhyam mry te kute me'ã aminhidji janhôr prãmja, te kute me kuka'ã nãr me ikra'ã aminhidji janhôr prãmja, nhyam me kubê bikẽn nhyam kam me kute me par karõ ne ba omũ. Me tãm dja me akubyn tĩn ne kam Kritumẽ ro'ã ar meo ba. Ar meo ba'ã amex krãptĩ ne. 'Ã amexbê 1.000. Me tyk ne akubyn tĩn kutewa ne ja. Nhyam bep me kàtàm tykja, me tãm dja me'ã amexbê 1.000 nhyam me akubyn tĩn ne.

⁶ Nhyr bep me tyk ne akubyn tĩn kutewaja dja me kĩnhkumrẽx. Arỳm mexo me akrenh me:x ne. Dja me ajte ty? Arkati. Dja me ajte tyk kêtikumrẽx, ne kam Metĩndjwỳnhmẽ Kritu arkum apê, mebê me kadjy Metĩndjwỳnh mar djwỳnh ne arkum àpênh ba. Ne kam ar ro'ã ar meo ba. Ar meo ba'ã amex krãptĩ. 'Ã amexbê 1.000.

Kute kuwyo imôtikam Xatanaj mẽnh.

⁷ Nhyr kam amexbê 1.000 apêx nhyr kam kadjy mrãnh djwỳnh Xatanaj'ã kuta. Kubê ijêja'ã kutan me kadjy kaba. ⁸ Nhyr arỳm kato, pyka kunĩkôt ajte kute me noo biknormã kato. Dja kàjkwa kraxkam me jamẽ kàjkwa nhôtka me jamẽ aktã kàjkwa nhirê'ãnh me jamẽ mekbê Kokmẽ mekbê Makokmẽ me kunĩ 'ỳr bôx ne memã kabên jarên me noo aknon meo akprô. Kute Metĩndjwỳnh nhô me ja'ỳr prôt ne kute me par kadjy nàràm meo akprô nhyr me kumex. Nãm me kute ngô rax mỳrri pykati ngrà ja pyràk. Pykati ngrà tãm ne me o itun te kute abenã akremã nhyr krãptĩ: anen amũ ajkamẽ nhyr me te o ane. Nãm ã krãkamngônhrẽ kumex o ane.

⁹ Ne kam prĩne me kadjy pyka jaên kam me'ỳr môn Metĩndjwỳnh nhô me mexjamã ipôk ne, krĩ mexmã ipôk ne. Metĩndjwỳnh kum krĩrax kĩnhkumrẽxja tãm ne me kum ipôk ne. Nhyr kam kàjkwa kurũm kuwyo ruw ne prĩne me kuga nhyr me prĩne xêr.

¹⁰ Nhyr kam Metĩndjwỳnh bôm 'êxnhĩja mẽ, kute me noo biknor djwỳnhja kuwyo imôtikam kumẽ. Kuwymẽ kên ngrãngrã pòkkam kumẽ. Kam ne ôbê mrymẽ kabên jarên djwỳnh 'êxnhĩja mẽ. Ne kam ajbir kam Xatanaj mẽ. Kam ne Metĩndjwỳnh prĩne aro bikênh rax ne. Nhyr ar tokry: ne àmnhirênh ar ba. Àmnhirênh ar ba rã'ã rã'ã.

Àmnhirēnh ar ba: nhym 'ã akamàt ne tãmkam 'ã akati. Dja o ino rer kêtikumrêx ne.

Metĩndjwỳnh kute me tykmã pãnh jarēnh.

¹¹ Nhym kam krĩ djàti jaka dja nhym kam me'õ nhỹ ba omũ. Nhym kam umaje pykamē kàjkwa prõt ne nhĩ'ãm tēn akuno. ¹² Nhym kam me tyk kabem kumex. Me tyk kunĩ, me bēnjadjwỳrmē me kàtammē krĩ djàti kabem kumex. Nhym kam pi'òk no'òk'ã kurê.

Ne kam ajte pi'òk no'òk 'òdjwỳ'ã kuta. *Metĩndjwỳnh* kute me tĩn rã'ã rã'ã no'òkja pi'òk tãm ne 'ã kuta.

Nhym bep ate ne kute pi'òk no'òk kumrêx'ã rēnhja. Pi'òk jakôt ne *Metĩndjwỳnh* memã axwe pãnh jarē. Me tĩnri axwe'ã pi'òk no'òk ja ne *Metĩndjwỳnh* 'ã kurēn kam mekmã axwe pãnh jarēho nhỹ, me tykmã pãnh jarēho nhỹ.

¹³ Nhym kam ngô raxbê pyka kêtjadjwỳ *Metĩndjwỳnhmã* me tyk kanga. Ngô kute me imexja tãm ne kum me kanga. Nhym apỹnh mỳjja kute me par djari *Metĩndjwỳnhmã* ajte me kanga. Nhym me tyk nhõ pyka *Metĩndjwỳnhmã* ajte me kanga. Kum me kanga nhym me tyk kunĩ krĩ djàti kabem kumex. Nhym mekmã pãnh jarēho nhỹ. Me tĩnri kute amijo bakôt ne memã pãnh jarēho nhỹ.

¹⁴⁻¹⁵ Mekomã pãnh jarēnh pan kam ate apỹnh mỳjja kute me par djari mekam o pôx ne kuwyo imôtikam kurê ne ajte me tyk nhõ pykadjwỳ kuwyo imôtikam kumē nhym arỳm me tyk nhõ pykaja kêt ne. Nhym bep mỳjja kute me parja gêdja ajte akubyn me par kêtikumrêx ne. Arỳm me tyk kêt. Mỳjja kute me parja arỳm kêt.

Nhym me idji'ã no'òk kêtja, *Metĩndjwỳnh* kute me tĩn ne ar ba rã'ã rã'ã kadjy idji'ã no'òk kêtja, me tãm ne

Metĩndjwỳnh kuwyo imôtikam me kurě. Me tyk nhijukri tyk ne ja.

21

Metĩndjwỳnh nhõ Djeruxarě ny.

¹ Nhyam kam kàjkwamě pyka arỳm ny ba omũ. Nhyam bep kàjkwã tũmmě pyka tũm ne arỳm nhĩ'ãm tẽn akuno. Nhyam ngô raxbê pyka kêtđwỳ arỳm kêt.

² Nhyam kam krĩrax mextire ruw ba omũ. Krĩraxbê Djeruxarě arỳm ny ne ruw. Kàjkwã kurũm ruw. Metĩndjwỳnh kurũm ne ruw ba omũ. Djeruxarě arỳm mexkumrěx. Kute me mjên 'ỳr ba kadjy kute amimex pyrãk, me kute mjên kadjy amimex ne kute kuběkã mex jangjênh ne mrãnh nhyam me kute abenã me rěnh pyrãk.

³ Nhyam kam krĩ djãti kurũm me'õ kabẽn. Kàj bê kabẽn ne memã kum,

—Ĕ, arỳm ne Metĩndjwỳnh pykakam me ja'ỳr bõx ne kam mekam ar bamã. Dja mekam ar ba ne kam meo aminhõkumrěx ne.

Nà, Metĩndjwỳnh ta dja mekam djan ⁴kam me kunĩmã no kangô kukõn mekmã o apêx.

Nhyam kam me arỳm tyk kêtikumrěx ne.

Ne kaprĩ kêtikumrěx ne.

Ne mỳr kêtikumrěx ne.

Ne tokry kêtikumrěx ne. Mỳkam?

Mỳjja kunĩ tũmja arỳm nhĩ'ãm tẽn ne biknorkam ne arỳm kêt ne, ane.

Nãm ã krĩ djãti kurũm kabẽn ane.

⁵ Nhyam kam krĩ djatikam ỳrja ne kabẽn ne,

—Ĕ, arỳm ne ba mỳjja kunĩo ny, ane.

Ne kam ajte,

—On 'ã pi'òk no'òk. Mrãmri ne kabẽnja. Djãm kabẽn kajgo? Arkati, kabẽnikumrěx, ane.

⁶ Ne kam imã,

—Anũ. Arỳm ne ba o ino re.

Ba ibê mỳjja kunĩ krax ne ajte ibê mỳjja kunĩ 'ênhôt.

Ba ne ba adjàkamã itũm ne kam ije mỳjja nhipêxo itẽm ne ije inomã mẽn̄h, ba.

Djori me'õ kum kôr ba kum ngô ngã gẽ o ikõ. Ngô tĩn dja ba tu kum kajgo ngã gẽ o ikõ. Mỳj ngô tĩn nã? Bir, ngô kute meo tĩnja dja ba kum kungã.

⁷ Me me kuràm tỳx ne kute ijãno ãm jamãbit dja ba mỳjja mex kunĩ ngã ne kam tu meo ikrakumrẽx nhym me imã, “Me inhõ Metĩndjwỳnh”, ane.

⁸ Nhym bep me kute bit ijo aminhõmãn kute amikam me kabẽn pymaje ikangaja,

ne kam ajte me kute amim imar kêtja,

me kute axweo amiptarja,

me kute me par prãmja,

me prõ prãmja, me mjên prãmja,

me udjy,*

me kute mỳjjao Metĩndjwỳnh karõ nhipêx ne kute we kum ar amijarẽnho baja,

me 'êxnhĩ kunĩ,

me arĩk ar ba kunĩ dja me iwỳr bõx kêtikumrẽx ne.

Me ja kunĩ dja ba kuwo imõtikam me kurẽ. Kuwymẽ kẽn ngrãngrã pôkkam me kurẽ. Me tyk nhijukri ajte tyk ne ja.

⁹ Nhym kam kadjy mrãnh djwỳnh 'õ kato ba omũ. Kadjy mrãnh djwỳnhbê 7 ne apỳnh mỳjjao kute meo

* 21:8 Me kute apỳnh mỳjja mar, namẽ mry kaàkmẽ me karõmẽ, me tãm ne me amijo wajangao ba. Nhym me karõ punu ne me kute me jakõt me noo biknor prãmikumrẽx. 'Ã dja gar, A Tex 2.9, Apôx 13.13, Karõ 8.9-24, 13.6-12, 19.13-19 jarẽ.

bikênh djari Metĩndjwỳnh ngryko ino rero ngônho ipu kute amỳnh ne o ku'ê ja 'ô ne iwỳr tẽn imã,

—Apa, amrê tẽn ba on amã akre ga omũ. Mrykĩ'ãtomti jabatành ny prô dja ba amã akre. Me arỳm kute abenã ar mẽnhja dja ba amã akre, ane. ¹⁰ ã imã anen kam ikarõo tẽn. Krãnh jabatành, krãnh prêkti'ỳr ikarõo tẽn ijo bôx.

Nhym kam krĩrax mextire ruw ba omũ. Prô ne rwỳkja. Krĩraxbê Djeruxarê arỳm ruw. Kàjkwa kurũm, Metĩndjwỳnh kurũm ruw ba omũ. ¹¹ Nhym aparmã adjênh tẽn. Metĩndjwỳnh jadjênh ne adjênh ne. Ne kam karỳr kute kẽn pãnh rax, kẽn ngrãngrã jadjênh tỳxja pyræk. Ne ajte karỳ:r kute krytyrãnh karỳrja pyræk. Nãm ã krĩrax jadjênh anen ruw.

¹² Nhym kikre bu'ã apỳnh kẽn djari aben nhiby adjwỳro tẽn nhym ã prêktire anen ã utĩ ane. Nhym kam ajkwa krekrebê 12. Nhym kam apỳnh ajkwa krekre djari kadjy mrãnh djwỳnh 'ã ku'ê. Nhym ajkwa krekre'ã idji arij. Apỳnh mekbê idjaer nhingêt kukãmãre nhidji djari ajkwa krekre 'ã idji arij. Idjibê 12 ne apỳnh kre'ã arij.

¹³ Nãm kàjkwa krax 'ãnh ajkwa krekre amãnhkrut ne ikjêkêt. Ne kàjkwa nhôt'ãnh ajkwa krekre amãnhkrut ne ikjêkêt. Ne kàjkwa nhirê'ãnh aktã ajkwa krekre amãnhkrut ne ikjêkêt.

¹⁴ Nhym kikre bu'ã apỳnh kẽn djari aben nhiby adjwỳro tẽnja krakri ne kẽnpotibê 12 ikwã. Kẽnpoti'ã ne Mrykĩ'ãtomti jabatành ny kute ar anorbê 12ja idji arij.

¹⁵ Nhym kadjy mrãnh djwỳnh kute imã kabênja àbêr djà byn o dja. Kẽn karỳro àbêr djà. O kute krĩrax'ã akremã. Kute krĩraxmê ajkwa krekremê bu'ã apỳnh kẽn djari aben nhiby adjwỳro tẽnjamê kute 'ã akremã.

¹⁶ Nhym krĩrax pomê rymê kute aben pyræk. Nhym pokôt 'ã akren anhàkôt 'ã akren prêkkôt 'ã akre. Nhym kunĩ'ã akre kute aben pyræk. Ne 'ô aben japanh

kêtkumrêx. Àbêr djào ne 'ã akreo tẽ. 'Ã akrebê 2.200 kirometu.

¹⁷ Nãm kikre'ã akren kam atãri kikre bu'ã kënja'ã akre. Prêk'ã akrebê 64 metu. Me baje mỳjja 'ã akrekôt ne kadjy mrãnh djwỳnh kikremẽ kikre bu'ã kënjamẽ 'ã akre.

¹⁸ Nhyr bu'ã kënja ne ngrãngrã kute bõre ngrãngrã pyrãk o ne ipêx ne. Nhyr bep krĩraxja ne kryt karỳro ipêx ne. Kryt karỳrobot, atemã mỳjja 'õmẽ o bikàr kêt. Nhyr krytja karỳ:r kute ixè jadjênh pyrãk.

¹⁹⁻²⁰ Nhyr kam kikre bu'ã kënja krakri kênpotikam apỳnh kên djàri kumex. Kên pãnh raxbit. Kikre bu'ã kënja kĩnh kadjy.

Kên kutewa ne ngrãngrã kute bõre ngrãngrã ja pyrãk.
Ne atãri ja ngrãngrã tỳx kute kwênh ngrãngrã ngwỳnh ja pyrãk.

Ne atãri ja kãjbê rãrãr kamrêk kute kôkanê ngwỳnh rãrãr kamrêk ja pyrãk.

Ne atãri ja ngrãngrã kute krwỳnh ngwỳnh ngrãngrã ja pyrãk.

Ne atãri ja kajngàr kute ngànhtey nhy kajngàr ja pyrãk.
Ne atãri ja kamrêk kute tyrti tekà kamrêkti, tekà kamrêk ja pyrãk.

Ne atãri ja kãjbê rãrãr kute mutêkre ngwỳnh rãrãr ja pyrãk.

Ne atãri ja kãjbê ngrãngrã kute kôtkaak ngwỳnh kãjbê ngrãngrã ja pyrãk.

Ne atãri ja ngrãngrã kute bày'yre ngrãngrã ja pyrãk.
Ne atãri ja kãjbê ngrãngrã kute krakamkàxte ngwỳnh kãjbê ngrãngrã ja pyrãk.

Ne atãri ja ngrãngrã tỳx kute atorti ngrekà ngrãngrã ja pyrãk.

Nhyr bep kute katẽ ja ne rãrãr kute kênnetojre ngwỳnh rãrãr ja pyrãk.

Be, kikre bu'ã kên krakri apÿnh kênpoti djari ne ja.

²¹ Nhyrn bep kikre bu'ã kênja ajkwa krekrebê 12ja ne angà krã. Angà krãti:, angà krãtio ne kikre bu'ã kênja ajkwa krekre kunõ 'ã ijê djà, tãm ne kute ngàp jadjênh pyrãk. Apÿnh ajkwa krekre djari ne kadjy angà krã'ã akren o ipêx ne, angà krã pÿnho. Be, kikre bu'ã kên jawkwa krekre ne ja.

Nhyrn bep krĩkam pryjadjwÿ kryt karÿro pry. Kryt karÿrobot, atemã mỳjja 'õmê o bikar kêt. Karÿ:r kajgon kam apôkmã rĩt, kute ngôn karyr apôkmã rĩt ja pyrãk.

²² Djãm krĩrax jakam Metĩndjwÿnh nhõ kikreti? Kati, arÿm ne bõx ne me bakam ar mrã. Bẽnjadjwÿr Metĩndjwÿnh tÿxo kubê kumkatimê krabê Mrykĩ'ãtomti jabatàn nyja ar tãm ne arÿm ar bõx ne me bakam ar mrã. Arÿm ne ar ro'ã me bawÿr ruw ne me bakam ar mrã. Djãm me kute kum kabên kadjy ne mete kum kikremã? Kati, arÿm ne ar bõx ne me bakam ar mrã. Mÿj kadjy dja me kum kikre? Djãm kàjkwakam ar ba rã'ã ne mete kum kikren kam kum kabênmã?

²³ Djori kam mytmê mytyrwÿ kute me kurwÿmã? Kati, Metĩndjwÿnh ta adjênho dja me kurwÿ. Krabê Mrykĩ'ãtomti jabatàn ny jadjwÿbê ne me kurwÿ djwÿnh.

²⁴ Be, ar irã jakam godja apÿnh me ba djari kunĩ kam mrã, mrãnh mextire. Nhyrn pyka kunĩkôt bẽnjadjwÿr krĩraxmã õ mỳjja mex kunõ wangijn o krĩrax kĩnh ne.

²⁵ Nhyrn krĩ bu'ã kên jawkwa krekredjwÿ 'ã ijê kêtumrêx ne. Djãm akamãt kadjy dja me ajkwa krekre'ã ijê? Kati, akamãt kêtumrêx, a'u ry typydji. Kam godja ajkwa krekre'ã ijê kêtumrêx ne. ²⁶ Nhyrn apÿnh me ba djarikam me ja õ mỳjja mexo wangijn o krĩrax kĩnh ne. Nhyrn me rÿnh krĩraxmã wangij nhyrn krĩrax ô'ã kĩnhkumrêx ne.

²⁷ Nhyim bep mỳjja punu 'õ dja kum àr kêtikumrêx ne. Me pijàm kêtme me 'êxnhĩmẽ me ja 'õ dja kum àr kêtikumrêx ne. Nhyim bep Mrykĩ'ãtomti jabatàn ny kute õ pi'òk no'òkkam me tĩn rã'ã rã'ã'ã idji janhôrjabit dja me kum wangij.

22

Ngô kute meo tĩn.

¹ Nhyim kam kadjy mrãnh djwỳnh imã ngô kute meo tĩn pakrax jakre. Ngô kute meo tĩn ne prõto nõ ba omũ. Metĩndjwỳnhmẽ Mrykĩ'ãtomti jabatàn nyre ar krĩ djàti kurũm ne prõto nõ. Karỳ:rkumrêx. Karỳr kute krytyrãnh pyræk. ² Nãm pry nhõkre djækõt prõto nõ. Krĩraxkam pry nhõkre djækõt prõto nõ nhyim aktã nokà'ã pidjõ kute meo tĩnja dja.

Pidjõ bàri amãnhkrut ne mytyrwỳ kunĩ kõt aben pãnh ô kadjy aktã ngô nhijên o dja. Aktã ne ngô jakà'ã ngô nhijên o dja. Be, pidjõ ja ne ar mytyrwỳ kunĩkõt ôo kute aben japanho ãm kadjy dja. Nãm apỳnh mytyrwỳ djari'ã pidjõ jakren o 12. Mytyrwỳ kunĩ kõt ôn bikaprãr kêtikumrêx kadjy 'ã akre. Nhyim bep pidjõ 'õja ne kubê me umar mex djà, pyka kunĩ kõt kute meo mex nhyim me umar mex ne kanê kêtme.

³ Djãm krĩ jakam mỳjja kute meo bikẽnhmã? Kati, krĩ ja gêdja tu kam me mex ryti pydji. Nhyim mỳjja kute meo bikẽnh dja 'ỳr àr kêtikumrêx. Metĩndjwỳnhmẽ Mrykĩ'ãtomti jabatàn ny dja kam ar meo ban meo djuw mex o ba. Nhyim õ àpênhdjwỳ kum àpênh mexkumrêx ne. ⁴ Ne kam Metĩndjwỳnh nokre pumũ nhyim kam me kuka'ã Metĩndjwỳnh aminhidji janhô nhyim me 'ã ar ba.

⁵ Nhyim kam kam akamàt kêtikumrêx ne. Nhyim kam ngõnhpõkti kêtikumrêx ne. Nhyim arngro kêtikumrêx ne. Mỳj kadjy dja ngõnhpõktimẽ arngromẽ? Bẽnjadjwỳrbê

Metĩndjwỳnh dja me kurwỳ. NhyM Metĩndjwỳnh nhõ me ja dja ar meo ba rã'ã: ar meo ba.

⁶ NhyM kam kadjy mrãnh djwỳnh imã,

—Ë, mrãmri ne kabẽnja. Djãm kabẽn kajgo? Arkati. Kabẽnkumrẽx. Amrẽbê Bẽnjadjwỳrbê Metĩndjwỳnh ne me kute kabẽn jarẽnh djwỳnhmã ta Karõ jano nhyM me kam ô'ã memã kabẽno amirĩt ne. NhyM kam ajbir jakam ta arỳm ajte kadjy mrãnh djwỳnh jano. Kute õ àpẽnhmã mỳjja kator 'ỳr jao amirĩtmã ne ano. Kute mỳjja kator kêtja anhỳr djwỳnhhrãm mekmã o amirĩt kadjy ne ano. Arỳm kator 'ỳr, ane. Nãm ã kadjy mrãnh djwỳnh imã ane.

Jeju bõx 'ỳr arẽ.

⁷ NhyM Jejudjwỳ arỳm me bamã,

—Ë, arỳm ne ba akubyn me awỳr ibõx 'ỳr, ane. Ë, me'õ kute prĩne ikabẽnkõt amijo ba jabej dja kĩnhkumrẽx. Metĩndjwỳnh kute anhỳr djwỳnhhrãm memã mỳjjao kator'ã ujarẽnh ga aje 'ã pi'òk no'òk nhyM me kute amim mar ne kõt amijo ba jabej, be, me tãm dja me kĩnhkumrẽx ne, ane.

Nãm ã Jeju me bamã ane.

⁸ Ba, ba ibê Djuão ne ba arỳm prĩne omũ. Nã bãm mỳjja ja kunĩ pumũn kuma. Ne kam mỳjja kunĩ pumũn mar pan kam kabem itu mỳrbê tỳm. Kadjy mrãnh djwỳnh kute imã mỳjja 'ã karõ kabem itu mỳrbê tỳm ne bit ije kum rax jarẽnhmã. ⁹ NhyM kam imã,

—Kati, kwãrik wãnh. Badjwỳ ne ba Metĩndjwỳnhmã id-jàpẽn, akamybê Metĩndjwỳnh kabẽn jarẽnh djwỳnhmẽ ar akõt Metĩndjwỳnhmã idjapẽn. Me akunĩ aje pi'òk no'òkkõt, ajbir aje Metĩndjwỳnh kabẽn'ã pi'òk no'òk jakõt amijo abajamẽ ne gu me baro'ã Metĩndjwỳnhmã bad-japẽn. Kam dja ga Metĩndjwỳnhmãbit rax jarẽ, ane. ¹⁰ Ne kam ajte imã,

—Gora udjur kêt. Metĩndjwỳnh kute anhỹr djwỳnhram memã mỳjjao kator'ã ujarěnh ga aje 'ã pi'ôk no'ôkja kwārĩk wānh udjur kêt. Arỳm 'ỳr. Mỳjja ja kunĩ arỳm kator 'ỳr. ¹¹ Kwārĩk wānh me axwe wānh axwe ar ba rã'ã. Nhyr me arĩk ar badjwỳ tu wānh arĩk ar ba rã'ã. Kute amimarkôt arĩk ar wānh ba. Gê me kute katàt amijo badjwỳ katàt amijo ba rã'ã, katàt amijo ba ry typydji. Nhyr Metĩndjwỳnh nhõ me mex jadjwỳ mex rã'ã, mex ry typydji.

¹² Ë, arỳm ne Jeju me bamã kaběn jarě. Gora me kaběn ma. Nãm,

—Ë, arỳm ne ba akubyn me awỳr ibôx 'ỳr. Dja ba bôx ne kam me amã pānh jarě. Me aje amijo abakôt me amã pānh jarě. Me ajaxwemě me amrānh mexmě kôt me amã pānh jarě. Ë, me ajaxwe dja ba me ajo ajkě nhyr bep me mexmě gędja ba me iro'ã ar iba. ¹³ Ba ibê mỳjja kunĩ krax ne ajte ibê mỳjja kunĩ 'ênhôt. Ba ne ba adjakamã itũm ne kam ije mỳjja nhipêxo itẽm ne ije inomã mẽn. Ba ren ije kàjkwamě pykamě omũnh 'ano idjãm kêt nhyr ren amrêbê amijo ajkě nhyr ren mỳjja kunĩ kêt ne, ane.

¹⁴ Be, Metĩndjwỳnh nhõ me mexja, me axwe kêtja dja me kĩnhkumrẽx ne. Me tãm dja me kute kuběkà'a ngrã o pôxkam aka pyræk. Dja me axwe kêt ã mextire ne ã kĩnh ane. Me jabit, Metĩndjwỳnh nhõ me mexja dja me pidjô kute meo tĩn ku ne krĩrax bu'ã kěn jajkwa krekrekôt wangij ne kam Metĩndjwỳnh nhõ krĩraxkam ar ba.

¹⁵ Nhyr bep me kute ropre pyræk ne arĩk ar bajamě me udjymě me prõ prāmmě me mjên prāmmě me kute me par prāmmě me kute mỳjjao Metĩndjwỳnh karõ nhipêx ne kute we kum amijarěnhõ bajamě me 'êxnhĩmẽ me kaběn krãptĩjamẽ, me tãm gędja me kum ngjěnh kêtumrẽx ne.

Nhyr kam Jeju ajte me bamã,

¹⁶ —Ba ibê Jeju ne ba me amã ikadju mrãnh djwỳnh jano. Kute apỳnh me aje ikôt aben pydji djari me amã katàt mỳjja ja jarēnhmã. Ba ne ba ibê Dawi tãmdjwỳkumrēx ne ãm djàkam dja. Ba ne ba Dawi nhipêx ne. Ba ne ba ije akati maktã umajỳrtire pyràk ne inhirākumrēx, ane. Nãm ã Jeju me bamã ane.

¹⁷ NhyM Metĩndjwỳnh Karõmẽ Mrykĩ'ãtomti jabatành ny prõmẽ ar Jejumã kum,

—On amrẽ tẽ, ane. Jeju nhõ me jabê Mrykĩ'ãtomti prõ ne kum,

—On amrẽ tẽ, ane.

Godja ga me Jeju'ã idjujarēnhja man kam gadjwỳ kum,

—On amrẽ tẽ, ane.

NhyM Jeju memã kum,

—Gê kam me'õ kum kôr jabej on amrẽ iwỳr tẽn ngô tĩno ikõ. Tu kajgoo ikõ, pãnh kêt. Amã ngô kute meo tĩnja kĩnh jabej tu kajgoo ikõ, ane. Nãm ã Jeju kabẽn ane.

¹⁸ Ë, ibê Djuao ne ba ije me amã ikabẽn jarēnhmã.

—Me apa, me ikabẽn ma. Gora me aje ja mar jabej, Metĩndjwỳnh kute anhỳr djwỳnhhràm memã mỳjjao kator'a ujarēnh ba ije 'ã pi'òk no'òkja aje mar jabej gora me ikabẽn ma. Dja ga me ajõ ijukri adjan atemã akabẽn 'õ jarēn arỳm Metĩndjwỳnh kabẽno ajkẽ nhyM arỳm pãnh me ajõo ajkẽ. Apỳnh ije meo bikēnh djari'ã pi'òk no'òk jao dja me ajõo ajkẽ. ¹⁹ Ba ibê Djuao ne ba ajte ije me amã ikabẽn jarēnhmã,

—Godja ba ije anhỳr djwỳnhhràm Metĩndjwỳnh kute me amã mỳjjao kator'a pi'òk no'òk ja ga me ajõ kabẽn 'õo ajngrà nhyM arỳm Metĩndjwỳnh abê mỳjja nê. Abê pidjõ kute meo tĩnja nẽn abê õ krĩrax mextireja nê ne ije me amã mỳjja mex jarēnh ne ije 'ã pi'òk no'òk ja tãm dja me ajõbê nê, ane.

Be, me ikabẽn ja ma. Ë, gêdja Jejudjwỳ me amã kabẽn jarẽ,

²⁰ —Ba ibê Jeju, ije katàt me amã mỳjja kunĩ jarěnh ne ba me amã, “Mrãmri ne ba arỳm me awỳr ibôx 'ỳr”, ane.
Dja gu me,

—Nà, Běnjadjwỳr Jeju, mrãmri. On amrě tě, ane.

²¹ Gê me banhõ Běnjadjwỳr Jeju ukaprĩkôt prĩne me bajo djuw mex. Mrãmri. Tãm ne ja.

Metĩndjwỳnh Kute Memã Kabẽ Ny Jarẽnh New Testament in Kayapó (BR:txu:Kayapó)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayapó

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kayapó [txu], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayapó

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Mar 2019 from source files dated 1 Dec 2018

385317df-3c6a-53ac-81db-0815750ed560